

DOMOVINA

Objava vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvršijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pošljbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Hročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Koncem leta 1897.

Vsak človek ima med letom več gotovih imenitnejših dni, po katerih se mu vzbujajo razni veseli in žalostni spomini. Spominja se ali rojstva ali smrti tega ali onega, spomni se kakega pomenljivega dogodka, ki se je na ta ali oni dan pripetil. Pri vseh tacihi prilikah omeči se mu srce, vtopi se v globoke misli in naj bi bil sicer še tako ravnodušen.

Jeden izmed teh pomenljivih dni je, in sicer skoraj za vsacega človeka manj ali več, starega leta dan.

Minulo je zopet jedno leto, prošlo je in se priklopilo preteklosti in ne bo ga nikdar več nazaj! Kaj sem storil v tem, še v živem spominu bivajočem letu? Kaj se je važnega zgodilo v mojem osebnem življenji? Kaj dobrega sem dosegel? Kaj vse hudega me je doletelo? Kaj sem zamudil v njem — zamudil za vedno? Kaj vse bil bi lahko storil? Take in jednake misli pode se temu in onemu in prikazujejo se mu razne podobe spominjajoče ga posameznostij preteklega leta. — In na čim več je srce njegovo navezano, tem več teh podob ima pred očmi.

Izmed zavednih Slovencev jih je gotovo malo, katerim ne bi bila isto tako tesno pri srci zgodovina Slovenstva in Slovanstva, kakor jim je zgodovina svojega osebnega življenja v preteklem letu.

Minulo leto, del tiste boljše prihodnosti, v katero stavimo vse nade! Kaj smo dosegli s svojim hrepenenjem, delovanjem, v koliko so se želje naše že izpolnile, v koliko bili smo v preteklem letu še varani? V tacihi mislih ozremo se tudi mi nazaj v leto 1897. Pretresovajoči vse posameznosti, moramo v splošnem pritrđiti, da leto, od katerega se za vedno poslavljamo, ni bilo jalovo, nasprotno, da je bilo za vse Slovane kakor tudi za Slovence posebne pomenljivosti.

Padla je zavesa, ki je ločila toliko let posamezne potomce majke Slave, razbistrile so se

glave in odprle oči slovanskim rodovom, obnovila se je že skoro strohnela in uničena vez sorodstva, ogrelo se je naravno narjnenje in ljubezen mej njimi, podali so si roke, spogledali se in si brali drug drugemu iz obraza isto misel, isto prepričanje, da je potreben skupen, složen, neupogljiv napor nasproti onim, ki že od nekđaj neopravičeno gospodujejo in blatijo pohlevne in raztrešene ovčice slovanske.

Oživela je že skoraj vgasnjena ljubezen do matere Slave, ponovila se ljubezen bratovska, — spoznanje — velepomemljivo! Podali so si roke Hrvatim in Srbi, skupno približali se zatiranim Slovincem, in kakor nekaka zvezda jutranjica resnične slovanske vzajemnosti, prisijala je zveza jugoslovanskih zastopnikov. Vtrđila in poveljčala se je zveza med Jugoslavani in vrlimi Čehi in vedno tesnejša ta zveza opominjala je dolgo časa, za nas zgubljene brate Poljake, dokler jih razni slučajji niso slednjič približali svetovno pomenljivi zvezi slovanski.

Komu ne vtriplje srce veselja in sreče že samo pri začetku tega spoznanja. Kar si je marsikdo že davno, davno želel, prišlo je izne-nadeno.

Komur je znana zgodovina posameznih narodov, mora biti uverjen, da je prihodnost naša — slovanska. In v tej misli potrjen je v toliko večji meri, čim bolj zasleduje in opazuje napredek posameznih slovanskih rodov. Vendar nekaki obup ga je obhajal, ko je videl, da ni od nobene strani nikakega sunca, ki bi posamezne raztrešene, pa zase dobro vtrjene nde le nekoliko približal, s čimur bi se začelo gibati ono telo, čigar prihodnost je neizogibna. — Prišlo je to ravno v pretečenem letu, katero bo tudi gotovo v svetovni zgodovini ostalo neizbrisno zapisano.

Mislil bo morda ta ali oni, da slovanskemu sporazumljenji in približanji prenagleno pripisujemo preveliko važnost, previsok pomen.

Da temu ni tako, prepričamo se najbolj, ako se nekoliko ozremo nazaj na druge važne dogodke, ki so se v preteklem letu dogodili.

Od leta 1848. ni videl Dunaj, pa tudi druga mesta avstrijska ne, take vihre, kakor je koncem preteklega leta razburjala prebivalce širne Avstrije. Napetost, ki je temno in tesno kakor hudourni oblak tičala v srci slovanskih nasprotnikov že dolgo časa, dobila je najprvo duška v parlamentu.

Kar smo si Slovani že itak davno mislili o naših nasprotnikih, tega prepričali smo se, ko hitro so se nasprotni zastopniki pokazali v pravi barvi v parlamentu.

In kar so ti surovi rogovileži zamudili, oziroma v koliko so bili opovirani pokazati svoj značaj in pa značaj istih, katere zastopajo, to popravili so njihovi oholi pristaši najprvo na Dunaji. Živinsko divjanje zrele grmanske „kulture“ osrčilo je slednjič graške Pruse, kateri so v svoji izdajalski razburjenosti prišli že tako daleč, da so morale pokati vojaške puške in je tekla kri ter zaznamovala na avstrijski zemlji za veke, kako daleč je priplula divja oholost in strupeno sovražni srd izdajskih, pruskomislečih Nemcev proti Soavstrijeu — Slovaniu.

Kako daleč so se te nemške izdajice spozabile in predrzile, nam kažejo najboljše grozni prigodljaji v Pragi, kateri so bili (kar pametni Nemci sami pripoznajo) le posledica početja surovih Nemcev. Ali kdo pa jih je provzročil? Morda li miroljubnost in pravicoželjnost češka? Gotovo ne! Ako bi bili Čehi vneti za take vihre, potolkli bi bili že davno predrzne vladčoželjne nasprotnike.

Da se je češko ljudstvo tako daleč privedi dalo, temu kriv je le tisti divji srd Nemcev, ki ga gojijo, odkar imajo sploh s Slovanom opraviti.

Kaj vse se je zgodilo na Dunaji, v Gradcu, v Pragi itd., vse to smo natanjko v svojem času opisali. Danes konstatujemo le, da se je vse to, da si neverjetno, res zgodilo.

LISTEK.

Kaj pravi ustno izročilo o turniškem gradu?

Spisal: Zdravko Sesterški.

Uro hoda od župnijske cerkve sv. Nikolaja v Majšpergu proti zapadu razprostira se lična vas Sesterže. Broji kacihi 65 hiš. Pristojna je občini in župniji Majšperg. Slov. pisatelj, preč. gosp. Slekovec, našel je to vas že nekje v celo starem arhivu zaznamovano, kakor omenja v knjigi „Župnija sv. Lovrenca na Dravskem polju“, kjer pravi: Amon bil je kaplan v Majšpergu a njegov brat Peter pa je bil na Sesteržah oženjen. Žal, da ne vemo več letnice. Vas leži v znožju razrastkov Boča, kjer se pričinja Dravsko polje. Vas sama šteje le 18 hiš srednje trdnih kmetov, a druge raztrešene se deloma na ravnem in po gričih. Na enem teh gričev prebiva pet kmetov in ta grič imenuje se Turniše. Tukaj stala je nekđaj velika graščina. Bogat graščak je bil oster, oduren mož brez vse vere. Malo je maral

za vse, kar je svetega, v cerkev ni hodil nikoli. Žena njegova pa bila je zelo pobožna, mirna, rada je hodila v cerkev, kadar je le mogla je miloščine delila, največje plačilo ali tolažbo pa je zajemala v zakramentu presv. Reš. telesa, ktereга je redno vsak teden sprejemala. O tistem času še sedajne cerkve sv. Nikolaja ni bilo. Pač pa so bili menihi na Hamrah, ktere so sedaj last ptujskih minoritov. Hodila je toraj na Hamre k sv. maši. Nagovarjala je tudi graščaka, naj vendar enkrat gre v cerkev, molila je za njega, naj bi postal tudi on pobožen, a vse zaman, bil je le še predrznejši ter imel je ženo le kot sužinjo. Ni ji dopustil več v cerkev zahajati. Žena pa se je vdala v božjo voljo ter je s pobožnimi zdihleji in molitvijo doma na tihem nadomestovala. Grof pa peneč se jeza premiš ljuje, kaj neki bi se žena spovedovala. V svoji temni brezveri da poklicati ponižnega patra pred sé, se mu prilizuje, darila obeta in ker nič ne opravi, mu s silo preti, naj mu vender razodene, kaj neki se mu žena spovedava! Pobožni pater pa mu ponižno odgovori z besedami sv. Avguština: „Kar vem iz spovedi, vem manj,

kakor to, česar ne vem“. Grofa te besede tako razkačijo, da pobožnega patra s silo od sebe iztira. Približevala se je velika noč, žalost je obsegala dušo žene ker ni smela iti molit Jezusa v grobu ležečega, še večja žalost pa, ker ga ni smela v svoje srce prejeti. Na velikonočni praznik odišel je grof namesto v cerkev na lov. Žena ojači se, ter hiti preko gričev med tem ko grofa ni bilo doma, na Hamre k sv. maši, prejela je tudi sv. zakramente. Ko pa grof pride z lova domu in ne vidi žene nikjer, vpraša služabnika, kje da je. On odgovori, da je odišla na Hamre k sv. maši. Grof nagloma ukaže konja osedlati, ga zajaha, ter v brzem diru drvi na Hamre. Ravno je bilo povzdigovanje, ko pred cerkvenimi vrati konja ustavi, ter o groza! v svoji peklenski jezi in togoti pobožnega patra povzdigajočega presv. Rešno kri pred altarjem, ustrelji. Konj se strela ustraši ter zbeži z grofom vred, da nihče ne ve kam, a konj se je vrnil še le tretji dan sam s popolnoma raztrganim sedlom na Turniše. Od grofa pa se nikoli ni več slišalo, kje da je, ljudje so rekli, da je živega peklenšček vzel. V tistem trenutku pa, ko je

In zakaj se je zgodilo? Morda li res zaradi jezikovnih naredb na Češkem ali zaradi poganjanj z Ogrsko? Ne! To so le krinke, pod katerimi skrivajo zviti Nemci vse druge namene in nakane.

Naravno je bilo, da so se Slovani začeli vzbujati in se gibati.

Spoznali so Nemci, da čas njihovega gospodstva vendar le poteka. — Zabolelo jih je to nezno. Jeli so se zvijati kakor se zvija jeznoriti otrok, ki hoče po vsej sili, da se mu naj bi dala svetla zvezdica raz neba. Tulili so ko besni volkovi, razgrajali in skušali prav po otroško s krikom in vpitjem doseči oziroma obdržati nadvlado in gospodstvo nad potrpežljivimi Slovani. Pa čim bolj so se zvijali, vpili in razgrajali, čim bolj so v svoji drznosti Slovane blatili in psovali, tem bolj približali so se Slovani drug drugemu. Slovanska večina v parlamentu pod vodstvom slovanskega predsednika, prva, če tudi le šele senca slovanske prihodnosti, bila je vzrok vsem pomembnim avstrijskim dogodkom preteklega leta.

Ti dogodki pa gotovo niso bili navadni, brez posebnega pomena in zaradi tega tudi vzrokom teh, v prvi vrsti slovanski vkupnosti, nikakor prenašeno ne pripisujemo prevelike važnosti in previsokega pomena.

Zraven te pomembne zgodovine slovanske v preteklem letu, spominjamo se lahko tudi veselih dogodkov, ki so velevažni posebnost še za slovensko zgodovino. Da si so časi tako resni in je nam Slovanom tako potrebno na vse strani zelo opreznim biti, se je domači prepir posebno na Kranjskem čedalje bolj širil. — Vseslovenski shod približal je nasprotne si duhove. Storjen bil je prvi korak miru in sprave. Res se niso misli in želje, sprožene na tem shodu, takoj vresničile, a misli so vendar le ostale in se čim bolj vresničujejo, in z veseljem se spominjamo in se bomo spominjali leta 1897., v katerem so si začele slovenske nasprotne stranke podajati roke ter spoznavati, da je domači kreg in prepir le v našo škodo, pa v korist nasprotnikov.

Pa tudi v drugem oziru lahko trdimo, da Slovenci v preteklem letu nismo nazadovali temveč še dokaj napredovali. — Koroški Slovenci priborili so si prvič svojega zastopnika. — Primorska ga je sicer ravno letos izgubila, a ta izguba, da si nam je bila grozno skeleča rana, bila nam je vsaj deloma zadoščena s tem, da se je primorsko slovensko ljudstvo vsled te izgube zelo zavedlo in pokazalo svojo narodno zavest tako odločno, da smo morali iznenadeni strmeti nad neustrašenostjo, v katero smemo staviti vse nade.

Z veseljem toraj lahko trdimo, da je vendar le boljše in ne slabše in še dokaj zadovoljni se smemo od leta 1897. posloviti. — Ta zadovoljnost pa nas ne sme omehkužiti, temveč pripraviti se moramo na nove burne borbe, ki nas gotovo čakajo v novem letu. Skušnja nas uči, da le s združenimi močmi in složnostjo moremo kaj doseči proti Nemcem in drugim nasprotnim narodom.

grof ta zlobni čin doprinesel, pogreznila se je graščina in vsa grajska poslopja s služabniki in z vsemi dragocenostmi na Turnišah. Samo grofica je bila rešena, ker je bila ta čas v cerkvi. Prišedša domov ne najde več graščine; hitro razproda zemljišča, z denarjem pa gre na svojo pristavo v Pobrež pri Ptuju, ter z istim postavi tam graščino, ktera se vsled tega še dandanes imenuje Turniška graščina. Živela je še mnogo let tam pobožno, zadovoljno in veselo.

Tako se govori od ust do ust in rod pusti rodu to v spomin na davne čase. To je more biti le pravljica, ali mogoče tudi, da je kaj resnice na tem. Pozna se še prav dobro, kje je bil ribnjak, zraven je bil z velikim drevjem ob rasteu gozd, kterega so imenovali vedno „zve rinjak“. Malo nižje je precej visok holmček piramidne oblike, kteri spričuje, da je bil vrt na njem in morebiti vrtna hišica. V zemlji na okolu najde se vedno dosti starega železja, ključavnice zapahov, ključev, ilnatih posod, itd. Lastnik zemljišča od nekaj tega prostora, naletel je na precej veliki obok, kterega malta se tako vkupe drži, da ga ni mogoče odkrhniti, pod obokom

Kar je slovanska vzajemnost v velikem, to naj bo slovenska vzajemnost v malem.

Padejo naj vse zaveze, ki ločijo posamezne stranke, pomislimo, da imamo najprvo priboriti si neodvisni obstanek in otrestiti neopravičeno gospodstvo tujih nasprotnikov in da se potem nemudoma lotimo gospodarskih vprašanj. — Hudi boj in pa veliko dela nas čaka. Delati pa moramo vsi, ako hočemo biti kos svoji nalogi. Ne zanašajmo se samo na naše poslance. Pri najboljši volji in moči ti vsega storiti ne morejo, posebno ne, če mi s domačim kregom vzadi podiramo, kar oni spredaj postavljajo. Podpirajmo jih z delom, vsak po svoje; posebno naloga časni karstva je, delati, agitovati, učiti, probujati in vsak strankarski kreg v kali uničevati. Ako bomo složni in skupno delovali, ne bo ne slovenska in ne slovanska vzajemnost le senca, in ko zopet leto poteče, bomo še veselejši zrl nazaj in še z večjim prepričanjem bilježili in prerokovali.

„Domovina“ ostala bode tem načelom tudi v prihodnje zvesta. Nje namen je bil in ostane buditi, bodriti in vabiti k narodnemu delu. Da je to pravo vodilo, pokazala so minula leta. Dasi je bilo mnogo pelina za to delo, nevstrašeni vendar smo sukali pero za pravico in blagor našega naroda. Veliko je delo, ki čaka slovensko časopisje v prihodnosti, in da se nam bode metalo mnogo polen pod noge od nasprotnikov in oblasti, na to moramo biti pripravljeni posebno obmejni Slovenci. A vse premaga vneta navdušenost, posebno še, če je gotovost, da je istih misli tisoče in tisoče zavednega naroda. „Domovina“ pa bode posvečevala svoje predale posebno še gospodarskemu vprašanju. To je za Slovence najnujnejše in najbolj pereče vprašanje. Vse politične pravice nam nič ne koristijo, če smo reveži in tlačani tujou kapitalistu, ki izkorišča moči našega naroda za boro mezdo, on pa spravlja tisočake.

Težavna je naloga, ki si jo stavimo, treba nam je popore in krepila, zato pa upamo trdno, da nam ostanejo zvesti vsi dosedanji dopisniki in duševni podporniki ter da ti zvabijo še drugih sil za sotrudnike našemu listu. Pričakujemo pa tudi, da naročniki store svojo dolžnost in pridobijo še novih. Mi nimamo nobenega stanu, nobene stranke, ki bi se principijelno potegovala za list in širila načela, katera zastopamo, dasi imamo sovražnikov mnogo in to celo tam, kjer bi jih najmanj pričakovali. Vsak, ki je naš privrženec, postal je samovoljno, postal, ker se je prepričal, da delamo pošteno, nesebično in skrbimo, da bi zadostili zahtevam sedanjega časa, kot časnikarji, pa tudi kot verni katoličani in dobri narodnjaki. Zato se obračamo do teh vrlih naših prijateljev, naj oni vpeljejo agitacijo tam za naš in njihov list, kodar vidijo, da se agituje in deluje brez vzroka proti nam in listu in mi storili bodemo svojo obljubljeni dolžnost,

„Domovina“ izhajala bode kakor dosedaj vsaki petek v tednu in stane 3 goldinarje za celo leto, 1 gld 50 kr. za pol leta in 80 kr. za četrt leta. Naročnina plačuje se naprej.

pa je votlina, v ktorej je nekaj rahle prsti. Tu pa tam se znajde kamenje v zemlji. Stari ljudje še tudi pripovedujejo, da je bilo mnogo sveta ali zemljišča vkupe in v starem katastru se tudi vidi, da je bilo še precej zemljišča pod edno last, a sedaj je vse razkosano in mnogo posestnikov poseduje sedaj ta zemljišča. Vse kaže, da bi na tej pravljici znalo kaj istine biti. Mogoče bi se v kakem starem arhivu kaj v tem našlo, pri minoritih v Ptuju ali v deželnem ali v graščinskem Turniškem.

Prosimo, naj bi se kak slov. pisatelj, kakor preč. gosp. Slekovec o tem potrudil, ter nam o Turniškem gradu pri Sesterzah poročal kaj več če mogoče.

Bog zna, kaj vse bi se tukaj odkrilo, kar že morebiti mnoga stolotja krije mati črna zemlja, ko bi se preiskavalo, kakor na primer pri Ptuju.

Kličem toraj na delo, da bodemo se tudi mi ponašali, da imamo kaj iz naših krajev v dež. muzeju.

Želeli bi še ob novem letu, da se nam število naročnikov v prihodnjem letu pomnoži vsaj na 3000. To bi bila igrača doseči, če se naši prijatelji le malo ganejo. Vsim starem in novim naročnikom pa srečno novo leto!

V pravi luči.

Prav od blizu in tudi tedaj še v pravi luči si je treba ogledati Velikonemca, če ga hočeš prav spoznati. Nam nasproti vedno na stališču večvrednosti od nas, vedno kriči, da se mu godi krivica, kedar in kjerkoli drznemo si mi v domači deželi na prirojenih tleh iskati svojih pravic in tiste povdarjati ter dejansko izkoriščati. Ta pesem se čuje vedno pri nas in jo je slišati tudi dan na dan po deželah, ki so bile nekdanj združene pod krono sv. Vaclava, po današnji Češki, Moravi in Šleziji. Kdor edino le nemške velike liste prebira, bi si mislil, da so Čehi hudobni in malopridni del prebivalstva, ki uboge Nemce po omenjenih pokrajinah povsod zatirajo, preganjajo in ob steno pritiskajo, kjer se le dva snideta. V resnici je pa ravno narobe res! Vse kakor pri nas. Čehi ne zahtevajo nič več nič manj, kakor edino le to, kar jim gre po božjih in človeških postavah; oni zahtevajo pravice češkemu jeziku po uradih in in v javnosti, povsod, kjer prebivajo. Nemci se pa temu upirajo, rekoč: Tu prebivamo tudi mi in mi, ki smo sicer od vas večvreden narod, imamo pa vendar to lastnost, da se slovanskih jezikov ne moremo naučiti, ker nam ne gredo v glavo! Kje je toraj, vprašam, večvrednost in kje manjvrednost med narodi?

Nam zdi se vsaj, da večvrednost ne obstoji v večji ali manjši grabežljivosti in nenasičenosti gledé ptujega svetá, kterega so Nemci do sedaj že veliko Slovanom ugrabili, — le ozrimo se na sever na poljski pokrajini Poznanjsko in Gnezenjsko, dalje na Pomeransko, na jugu na Srednji in Gornji Štajer, na Pusterško dolino v Tirolah itd., kjer so še dandanes slovanska imena krajev z nemškimi priuklinami žive priče in netajljivi grobovi slovanskega nekdanjega prebivalstva — temveč, da tista izvira iz večje ali manjše inteligence tega ali onega naroda. Inteligenca človeška, toraj tudi ona celega naroda sodi se pa po tem, kako se ta in oni uči, in ne kako on svoje sosede zatira in jim zemljišče za zemljiščem, deželo za deželo ugrablja. Da, pri živem Bogu, če bi se inteligenca po tem sodila, bi bili pač Nemci prvi narod na svetu, kajti v tem in kar je še dalje s tem v zvezi, so res mojstri. Kdor ne verjame, bere naj le poročila o nemški kolonijalni politiki v Afriki, v deželi Kamerun, kjer uže več let kulturo zamorcem na tak način vcepljujejo, da so steze nemške omike povsod z zamorsko krvijo zaznamovane.

Vkljub temu, da so dobili kot veliki narod, v Kamerunu nekaj odduška za svojo raztegljivost, vendar še vedno trdijo, da imajo premalo prostora doma, da se bo treba prej ali kasneje ozreti po ptujem svetu, kajti „das Vaterland muss grösser sein!“ In kaj mislite, kam so obrnili svoje požrešne oči? Nikamor drugam, kakor na — Rusko. Ruse hočejo pregnati iz predavnih svojih sedežev in se sami ondi naseliti.

Na Dunaji izhajajoča veliko nemška „Ost-deutsche Rundschau“, organ zloglasnega političnega pretepača Schönenerer-ja, piše v svoji številki 344, od 15. dec 1897, sledeče: „Največje vprašanje med narodi dandanes ni orientalsko temveč nemško vprašanje! Nemci so podobni vodi v kotlu, ki nima duška. K temu se nemški narod čudovito hitro množi in število novorojencev leto na leto zdatno presega število onih, ki so se izselili ali pa so pomrli, tako, da se je nemški narod v teku 25. let za 14 milijonov duš pomnožil. Če pojde v tej smeri dalje, kam z ljudmi? Stara in dosedanja domačija vže sedaj ne zadošča, kaj še le v teku časa. Prišla bo doba, ko bo jela ta nemška voda v kotlu brez duška vreti in bo kotel raznesla. Tak nad vse kreposten, kakor je nemški narod, dobro ve, kje ga čevelj žuli in tudi ve za pomoč proti taki stiski, toraj bode tudi vedel, kako si pomagati. Ne bojte se, da bi morda lakote umiral, kedar ga domača tla ne bodo mogla več rediti,

o kaj še? Za meč bode zgrabil in dvignil se bo, da si pridobi novih dežel. Kam in kje? Kotel se bo razletel na tisti strani, kjer je najslabiji, najtanjši in ta stran je obrnjena proti slovanskemu iztoku. Ondi je za naše nemško bodoče gospodstvo sedaj že vse kakor nalašč, da si ugodnejše prilike niti želeti ne moremo. Ruske države in njegovega barbarstva se sicer bojimo, nikakor pa ne ruskega naroda. Osoda, ki nam je bila do sedaj vedno mila, je tako hotela, da je Bog na edini slovanski narod, ki bi bil zadosti močan, da bi si sam odločaval svojo usodo, na ruski narod, vže pozabil, še preden se je ta zavedal, da je na svetu. Vsa naša (nemška) sporočila popotnikov, trgovcev in narodno-gospodarskih mož so v tem jedina, da današnji Rus ni več tak, kakor sta bila njegov ded in praded pod Aleksandrom I. in Nikolajem I.

Ruski kmet bliža se, dasi tudi ima najrodovitnejšo zemljo na svetu lastno, odkar so ga oprostili, polagoma, v teku sedanjega desetletja pa že prav brzih korakov dobi, — ko mu bo jela lakota trkati ob duri. Letos n. pr. je bila jako slaba letina po staroruskih okrožjih; finska, nemškoruska, poljska in maloruska okrožja so se pa dobro obnesla. Od kod to? Je li res vse to le edino od vremena odvisno? O kaj še! Na človeku je ležeče, ako se ta namesto k polju k žganju obrne, da se potem po lenobi in malomarnosti omamljen, naposled v oderuhovih rokah zaduši. Staroruska posestva imajo takozvano črno zemljo, najrodovitnejšo prst na vsem božjem svetu in vendar so dandanes Starorusi vže skoraj povsem berači. Vse sili zlasti v najnovejši dobi v mesta, ki vsled tega silno naraščajo, ž njimi vred množi se pa tudi najsiromašnejši proletarijat — strah in groza bodočih let —, kteremu se le redko kedaj posreči vzpeti se do malega meščana. Ruski narod te vrste nima nikake bodočnosti, kajti postaral se je že, preden se je pravo za pravo zavedal svoje mladosti. Kaj pa bode vsled tega iz opučenih rodovitnih ravan, iz česa se bode sestavljal takozvani srednji stan po mestih, in od kod bode zajemala država svoje moči? Okoli Poljakov, ki so se v prestani tugi in velikem zatiranju vtrdili in jih je sedaj smatrati za nekako jedro, zbira se in sili dalje proti Starorusiji — polagoma seveda — nemška naselbina in si kolikor toliko mehko postilja. Po ruskih mestih je srednji stan vže sedaj večinoma nemške narodnosti in to niso morda Židje, temveč pravi pristni Germani. Celo v Petrogradu in v Mokvi ostane nemško jedro, ako odštejemo sprijeno in zanikarno gospodo in pa postopače.

Velika sreča za nas Nemce je bila tudi, da so odpravili univerzo v Dorpatu. Iz teh velikih šol dobivala je Rusija svoje najboljše uradnike in častnike; bili so to nemški mladenči iz baltičkih pokrajin, ki so, dasi nemške krvi, vendar ruski državi v ruskem smislu služili. Sedaj, ko v Dorpatu ni več univerze, se nemški mladenči namesto k vedi raje obračajo k obitnji, so vsled tega krepka zaslomba srednjega stanu in ostanejo Nemci. Rusija je podobna človeku, ki sedi na veji na drevesu in si jo spodrezuje. Kaj čuda, če se bo ta veja prej ali kasneje odkrehnila in človek bo zletel na tla. Še bi se dalo ustaviti, kar je vže dandanes za neupogljiv zakon narave lahko smatrati — namreč propad Rusije, če bi tej državi zopet vstal kak Peter Veliki, ki bi se edino le ž njo in njeno notranjo politiko pečal in to najmanj pol stoletja. Dokler bode pa Rusija sama vase zaljubljena kot velika država in svoje oči vedno le na zunaj obračala, za notranje svoje zadeve se pa prav nič ne pečala, se pa tega ni nadjeti in danes ali jutri cepnila nam bode kakor zrela tepka v naročje. Da bi se ji ravno sedaj porodil Peter Veliki, ki bi državo pred vsem na znotraj v red spravil, ni prav nič upanja, kajti sedanji car se ne bo nikdar odpovedal veliki svetovni politiki in to je dobro za nas. Čim dalje bo ruska država na znotraj še propadala, tem huje bo oslabela, in tem bolje bo za nas, kedar pride doba, da pri nas kotel počni in velikega ilovnastega orjaka zdrobi. Da smo mi močnejši del, to je vendar celemu svetu znano in vže ni več daleč doba, ko bodo črnobeloruđeči stebri nemške državne meje ob Uralu stali, po veliki Sarmatski planjavi pa, kjer se sedaj kla-

tijo tolpe beračev, bodo milijoni nemških kmetov svojim otrokom bodoča domovja stavili.“

Ali ste jih slišali? Taki so! Po lepi in ploviti Rusiji cedé se jim toraj sline in vže sedaj mislijo na to, kako bi si jo pridobili v last, ondotne Slovane pa podjarmili, da bi jim potem hlapčevali. Tolaži nas misel, da vse to ni nič drugega, kakor „pobožne želje“ lačnih Velikonemcev, kterim je domačija okoli Berlina presiromašna in se s poželjivim očesom okoli ozirajo, kje bi se dal kak kos zemlje lastnikom po sili vzeti, nakar bi zopet takoj glas zagnali, če bi se Rusi takemu nesramnemu nasilstvu protivili, da jih Rusi zatirajo. Mi se sploh v to na bomo vtikali, ker smo prepričani, da jim bodo Rusi že sami kos, kedar pride čas zato in da jim bodo pretipali okostje, kakor se jim spodobi. Potrebno pa se nam je zdelo, sedaj ko Nemci po vseh voglih kriče, kako da jih ves svet zatira, pržgati luč, da si jih lahko vsak dobro ogleda, kakšne vrste ljudje da so to, in na kateri strani bi se dalo o zatiranju govoriti.

Celjske novice.

(Občni zbor „Zveze slov. posojilnic“) vršil se je dne 29. t. m. v Celji. Zastopanih je bilo 36 posojilnic. Predsednik g. Mihael Vošnjak pozdravi navzoče, konstatuje sklepčnost in otvori zborovanje. O prvi točki: Poročilo o delovanju „Zveze slov. posojilnic“ in letni račun, govori in poroča sam predsednik. Letni račun za leto 1896. kaže 1237 gl. 88 kr. dohodkov in 1235 gl. 50 kr. stroškov. Pri tej točki vname se posebno živahna debata v katero posežejo gg. Dragotin Hribar, prof. Kožuh, dr. Ivan Dečko, Pavel Simon, Ivan Lapajne, dr. Serbec in predsednik sam. Govorilo se je o namenu „Zveze slov. posojilnic“, posebno z ozirom na novo združeno postavo in nalogi, ki čaka „Zvezo slov. posojilnic“, da si ohrani ugled, katerega si je priborila. Ker se je delo pri zadrugi tako pomnožilo, da ni mogoče ga le mimogrede zmagovati, sklene občni zbor nastaviti stalnega tajnika in pooblasti odbor, nastaviti ga z letno plačo do 1200 gl. Posojilnice bodo tako lahko vedno nadzorovane in se jim bode dajal primeren pouk o poslovanju, kar je nepregledne važnosti pri posojilničnem poslovanju. — Revizorji gg. Ivan Lapajne, Pavel Simon in A. Endlicher poročajo o izvršenih revizijah posojilnic, kar se vzame na znanje. — O točki „Načrt nove združne postave“ bila je zopet zelo živahna debata. Posegali so vmes z raznimi navetmi in kritikami gg. Mihael Vošnjak, dr. I. Dečko, dr. J. Serbec, A. Endlicher in Dragotin Hribar. Sprejme se predlog gosp. predsednika Mihael Vošnjaka, da se sestavi peticija na državni zbor, v kateri „Zveza slov. posojilnic“ izreče svoje pomislilke in korekturo dotičnemu načrtu zakona in da se v prepisu ta peticija pošlje tudi drugim slovanskim in nemškim zavezam posojilnic. — V novi odbor izvolijo se naslednji gospodje: Mihael Vošnjak, predsednik; dr. Ivan Dečko, dr. J. Serbec, Fran Lončar, dr. J. Vrečko, Ivan Valenčič, prof. J. Kožuh, dr. A. Kraut, odborniki. — Posebnih predlogov ni bilo in zborovanje se zakluči ob 1. uri popoldne.

(Okrajni šol. svet celjski) je v svoji zadnji seji dne 17. dec. t. l. vzel na znanje uradne dopise (med drugimi tudi to, da je na štiritrazredni ljudski šoli celjske okolice dovoljena paralelka), priporočal def. podučit. gđč. Ter. Kordiš v imenovanje za učiteljico, prov. podučitelj g. Al. Šmid, Iv. Tratar in gđč. M. Premšak pa za definitivno nameščenje na svojih mestih; priporočal nekega g. nadučitelja, da se mu podeli starostna doklada; rešil nekaj računov kraj. šol. svetov, kazenskih preiskav, ter poprosil vis. c. kr. dež. šol. svet, da se pomožni učitelj celjskega glavarstva v smislu § 2. substitucijskega normala nastavi le za celjski šolski okraj.

(Imenovanje.) Visoko c. kr. nadsodišče v Gradci je pravnega praktikanta pri okrožnem sodišču v Celji, g. Gustava Rostok, imenovalo c. kr. avskultantom za Štajersko, Kranjsko in Koroško.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima v nedeljo, dne 2. januarja 1898 ob 10. uri dopoldne v celjski okoliški šoli svoj letni glavni zbor s tem-le dnevnim redom: 1. Petje.

2. Zapisnik, 3. Društvene zadeve. 4. Poročilo tajnika o društvenem letu 1897. 5. Poročilo blagajnika o društvenem letu 1897. 6. Volitev treh pregledovalcev društvenih računov. 7. Volitev odbora za leto 1898. 8. Določi se društvenina za leto 1898. 9. Določijo se časniki in knjige za bodoče leto. 10. Iz naše vprašalne skrinjice 11. Nasveti. Tovariši in tovarišice, da se snidem polnoštevilno! To upa in prosi odbor.

(Opera „Trubadur“) Slavno slovensko občinstvo še enkrat opozarjamo, da se bo sigurno dne 6. jan. na praznik sv. treh kraljev pela v „Narodnem domu“ prekrasna opera „Trubadur“. Da je ta opera res izvanredni duševni užitek pove dejstvo, da se je v ljubljanskem gledališču v tej sezoni že dvakrat predstavljala, a vselej je bil obisk tako mnogobrojen, da se zadnji dan niti vstopnic ni več dobilo. Tem večje zanimanje pa še mora zavladati med nami, ki imamo doma tako redko priložnost kaj umetniškega videti in slišati. Komur vsebina opere ni znana, kar pa je za splošno razumljenje potrebno, opozarjamo na kratek zapopadek v št. 47 „Domovine“ z dne 19. novembra tega leta.

(Narodna čitalnica v Celji) priredi tekom predpusta sledeče veselice in zabavne večere: 1. Silvestrov večer dne 31. grudnia 1897 s petjem, igro in telovadbo. 2. Operno predstavo „Trubadur“ dne 6. prosinca 1898. 3. Sijajen ples dne 16. prosinca 1898. 4. Družbinski večer s plesom dne 6. svečana 1898.

(Nemško pobalinstvo.) Graški profesor Aurelij Polzer klatil se je z Francem Woschnaggom mlajšim iz Šoštanja letos po Solčavskih planinah, ter je ž njim skupaj načelal v spominske knjige v Lučah in Solčavi razne nemšurske nesramnosti, žaleče slovensko narodnost; pri omenjeni priliki je Aurelij Polzer tudi pri Kristijanu Germelu vulgo Šturmu v Solčavi vničil podobo profesorja Janeza Frischaufa, s tem, da je napravil s črnolom čez podobo debel križ in začelkal zraven psovko „windischer Jud“. Zadeva se je naznanila kazenskemu sodišču v Gornjemgradu in to je Polzerja zaradi tega nesramnega pobalinstva obsodilo dne 21. decembra na 15 g'd. kazni, oziroma tri dni zapora, plačilo odškodnine po 1 gl. in vrnitev stroškov kazenskega postopanja.

(Vlečene številke efektne loterije „Kat. podpornega društva v Celji.) 1117, 5680, 8769, 9163, 6252, 9777, 1873, 4433, 2460, 8579, 6482, 3128, 6274, 3887, 8062, 2462, 2732, 7570, 2970, 2261, 2639, 8634, 858, 6967, 73, 6624, 2121, 887, 6523, 8260, 440, 4713, 4609, 2246, 8888, 1879, 6311, 5063, 9390, 5665, 1398, 8957, 6092, 4789, 9114, 957, 9876, 104, 3089, 5491, 7328, 5077, 2291, 3767, 7842, 2082, 7359, 5392, 2756, 954, 146, 9935, 8264, 8198, 3985, 3748, 7722, 7246, 9270, 281, 9232, 6691, 3890, 2726, 8566, 7885, 569, 3307, 1440, 2133, 1915, 7656, 1874, 1953, 5979, 3532, 3802, 2935, 8712, 1770, 8737, 9430, 7915, 447, 4114, 5407, 5833, 7512, 6319, 6850, 5380, 8844, 5947, 1635, 6745, 431, 3669, 9025, 8416, 926, 8638, 2976, 4756, 4401, 6541, 5597, 1779, 3154, 999, 6027, 4138, 3055, 4301, 503, 2132, 2325, 6441, 5690, 3117, 1323, 3211, 1276, 5549, 1480, 5940, 8423, 7999, 7860, 2909, 2350, 2423, 2382, 3015, 8549, 3423, 7994, 9309, 2793, 7489, 3568, 7793, 3357, 8760, 3920, 2259, 1330, 3264, 7401, 7902, 1697, 7758, 6125, 1376, 4279, 1743, 7617, 9927, 776, 265, 8978, 6353, 2710, 1286, 6151, 3319, 5171, 2915, 9661, 5002, 9060, 4123, 485, 9049, 2899, 7345, 1932, 5725, 8798, 2658, 8607, 7782, 2675, 577, 8070, 7927, 855, 1728, 219, 6376, 6980, 1788, 327, 4734, 9277, 4374, 5960, 4239, 9727, 2684, 7125, 6084, 600, 9869, 4105, 9710, 2237, 1865, 2179, 3271, 8809, 7411, 2466, 9568, 6167, 45, 5878, 163, 8630, 252, 2180, 629, 2243, 5220, 9167, 147, 7748, 1483, 344, 178, 5191, 292, 3049, 6323, 1427, 659, 8485, 8061, 5929, 578, 7432, 8849, 1399, 197, 5526, 7965, 4035, 94, 8501, 1663, 2197, 5326, 376, 7474, 6478, 3012, 7576, 5631, 5895, 8113, 9225, 5798, 242, 23, 3077, 667, 2029, 295, 463, 355, 7830, 1497, 195, 6233, 679, 6741, 5286, 4013, 9989, 1017, 2965, 386, 8431, 3004, 7665, 3436, 1029, 3570, 9641, 1954, 8363, 5714, 4368, 3705, 1407, 1363, 7563, 6439, 3358, 9407, 9286, 7814, 3831, 1464, 2381, 623, 2814, 308, 3129, 9310, 7145, 9788, 7052, 3445,

2655, 2027, 3195, 8496, 8197, 8523, 2111, 93,
 2205, 54, 4839, 2353, 9949, 3003, 7116, 8249,
 427, 1903, 8205, 4966, 175, 5452, 8780, 8590,
 3921, 552, 5543, 7517, 8761, 1666, 6666, 1848,
 2720, 9066, 8562, 5476, 8, 9650, 5980, 28,
 4227, 5173, 5945, 690, 6954, 2364, 6807, 3029,
 2598, 5860, 1034, 5500, 8810, 3783, 2975, 933,
 3806, 391, 478, 3005, 8020, 468, 426, 8329,
 3231, 453, 410, 134, 5334, 2273, 5, 217,
 9693, 8156, 48, 5305, 267, 5852, 8493, 8300,
 275, 186, 255, 99, 2706, 7977, 4271, 1032,
 414, 6443, 1590, 56, 925, 6933, 2141, 1021,
 15, 8011, 8764, 12, 5299, 370, 5290, 9902,
 458, 173, 8872, 8287, 390, 7955, 8174, 5817,
 235, 5659, 2757, 7892, 209, 584, 304, 8825,
 124, 3131, 7735, 231, 4082, 980, 4899, 7962,
 5787, 7778, 574, 9221, 1904, 2860, 1304, 575,
 7505, 1811, 340, 939, 7206, 7285, 313, 3403,
 2570, 6706, 2763, 1769, 191, 8483, 5295, 193,
 6762, 9986, 5617, 8233, 50, 4273, 9188, 3142,
 387, 7159, 4637, 1735, 1052, 9755, 349, 935,
 7441, 1772, 6943, 7102, 4024, 5143, 137, 2304,
 8492.

Spodnje-štajerske novice.

(Stajerski deželni zbor) snišel se je v torek dne 28. t. m. k prvemu zasedanju. Kakšni bodo vspehi, ne moremo še sedaj govoriti; da pa bo dela dosti, ve vsakdo. Saj nam je odstopil dež. glavar Wurmbrand mnogo razvlekel, kar bo treba zopet vrežati in pospravljati. Zbor otvoril je deželni namestnik Bacquehem ter razvil načrt za bodoče sklepanje. V programu so: poddržavljenje deželne gimnazije v Ljubnem, priprave za ustanovitev gozdarske srednje šole, odprava mitnic na ogrsko-štajerski meji. Nato je predstavil novega dež. glavarja grofa Attemsa, ki je v daljšem govoru razvijal svoja načela za bodoče delovanje. Na to se seja zaključiti. Prihodnja seja bo po novem letu.

(Duhovniške premembe.) Župnijo pri Sv. Vidu pri Valdeku dobil je ondotni provizor č. g. Friderik Repolusk. Dvorni kapelan lavantinskega škofijstva č. g. Jožef Majcen imenovan je duhovnim svetovalcem.

(Učiteljske premembe.) Podučiteljicam v Dobju, okraj Kozje, nameščena je gđc. Ana Hrovatin, učiteljica v Lazaretu v Istriji.

(Osobna vest.) G. dr. Franc Majciger imenovan je sekundarnim zdravnikom za mariborsko bolnišnico.

(Imenovanje) Poštним oficijalom v Gradci imenovan je g. Ivan Cmerešek, dosedaj asistent ravnatam.

(V Šmartnu v Rožni dolini) umrla je po dolgi bolezni dne 25. grudnia t. l. Mica Hrašan vulgo „Spodnja Hrašenca“. Pogreb bil je 27. t. m. Nešteta množica udeležila se je zadušnice in sprevoda na pokopališče, kjer se je izročilo truplo materi zemlji. V mnogih očeh igrala je solza, ko se je jela zgrinjati brezčutna zemlja nad drago pokojnico. Saj je dobila gotovo zasluženo plačilo v nebesih, zakaj rajna Hrašenca bila je vstrajna gospodinja, vzorna mati in iskrena kristjana. Škoda vrle žene, a božji ukrepi so nam zemljanom neumljivi. — Bodi jej zemljica lahka!

(Sv. Peter v Savinjski dolini.) Od tam poročajo obširno, kar pa zbok prostora ne moremo sedaj priobčiti, kaka nezadovoljnost in pravična jeza je zavladala med ondotnimi še res narodno mislečimi in značajnimi prebivalci. Lenko-paša imel bi že bil meseca novembra odložiti župansko oblast ter razpisati nove volitve. Tega pa ni storil, ker so baš tačas slovenski možaki začeli spregledavati, da je malo vzornega, kar je ta župan v svoji dobi v občinsko škodo učinil ter bi ga bili seveda s kratka odslovili. A Lenko ljubi svojo „republiko“ ter bi se tako nerad vzdignil raz županskega stolčka. Samovoljno opustil je razpisati volitve, da si pridobi med časom dosti pristašev, da si vtrdi z nova stališče záse. Pri izbiranji potrebnih sredstev seveda, ni baš rahločuten. Značaje svoje vrste — omahljivce, beznačajnike in enako samopašno svojat pridobiti si zanaša z obljubami na klobase, s smodkami in „šnopsom“. To vam je prebrisan kozlar med kozli. Pomoli le čašico žganja — in ljudje opisane vrste drve za njim, bodisi tudi v

— prepad. Ker pa hvala Bogu ne prevlada število takih petolizcev res značajnih in brižnih možakov, skrbi ga seveda najhujše, kako si te zviti za svoje orodje. Za sladke besede, obljube, smodke in „šnops“ ne marajo, temveč stavijo le kot jedini pogoj za sprijaznenje — njegov odstop od županstva. Kako natanko ima naš „paša“ take značajne možake „notirane“. Vsa tri leta svojega županovanja jih niti pogledal ni, niti jim odzdravljaj. Kako pa sedaj skrivi svoj sicer nevpogljiv hrbet — ter jih prvi pozdravlja, no v žepu gotovo napravi figo. Tudi to ne omehča slovenskih zavednežev. Nadejamo pa se, da se tudi zapeljani volilec do dne volitve streznejšo njegove pijače, da uvidijo, kako podlo in sramotno je tako lizunstvo, barantija s svojimi slovenskimi dušami za nemčurskega malika. Sram vas bilo!

(V Št. Pavel v Savinjski dolini) pride za zdravnika g. dr. Kamilo Böhm, Slovenec, rodом iz Rudoltovega na Dolenjskem. Mladega zdravnika hvalijo na kliniki v Gradci, kodar sedaj posluje, kot tako vestnega zdravnika. Lepa pridobitev na zdravniškem polju za Savinjsko dolino.

(Šaleška čitalnica v Šoštanji) vljudno vabi k XVI. rednem občnem zboru, kateri se je določil na dan 3. januarja 1898 ob 4. uri popoldne z navadnim vspreodom.

(Premeščen je) na svojo željo gospod A. Svetina, c. kr. notar v Gornjemgradu v Pliberk na Koroško.

(V Vojniku) dobi sedaj po prizadevanji načelnika kraj. šol. sveta, g. župnika, na slov petrazrednici vsak dan 150 otrok toplo kosilce in sicer v šoli. V prostrani telovadnici napravile, so se mize in postavil se je kotel, v katerem žena šolskega sluge vsak dan pripravlja okusno kosilce tem lačnim želodcem. Kosilce ne dobe samo ubogi, ampak tudi premožni, ako njih stariši vložijo kaj živeža ali denarja. Tako je vsem pomagano in otrokom se ni treba klatiti po krčmah, kjer se mnogokrat pohušujejo, pa tudi jim ni treba zapuščati šolskega poslopja, kar je posebno v grdem vremenu prav ugodno. Tudi na drugih šolah bi se taka naprava priporočala. — Pogorela je na božični večer v vojniški okolici posestnica Ter. Pristovšek p. d. Gradišnik. Ogenj nastal je na neznan način v podstrešji. Le veliki delavnosti sosedov se ima posestnica zahvaliti, da ji ni zgorela nova, blizo hiše stoječa pristava. Trška požarna bramba pa je v znani svoji gorečnosti prišla, ko so kmetski fanti že sami rešili, kar se je rešiti dalo.

(Iz Brežic) Naš vodja okr. glavarstva g. Julius pl. Vistarini pa zna napeljati vodo na svoj mlin. Zdaj se je pohvalil v „Tagespošti“, kaj je vse storil, da reši užitninski zakup brežkega okraja privatnega podjetnika. Pa lastna hvala nima vedno vspeha. Res je poklical ta g. kakih 10 udeležencev v svojo pisarno in se dogovoril o gori navedeni zadevi, a to takrat, ko je g. finančni nadkomisar Mollan imel podpisanih že 31 udeležencev, to je večino za to. Vsa zadeva pa je bila slabo premišljena, ker privatni zakupnik ima pogodbo, katera veže njega in pa erar ravno tako, da se zamore le cel užitninski okraj ne pa posamezne občine odpovedati in vsled tega tudi ni bilo mogoče brežke občine izluščiti iz te užitninske skupine in je podjetnik g. Dakleva v Gradci žugal s tožbo, če bi se krušila pogodba. Finančno ravnateljstvo v Mariboru je tudi takoj uvidelo, da bi tožba bila za erar neugodna in je skušalo stvar nekako potlačiti. Naš vodja okr. glavarstva pa porabi to priliko, da bi financi dal toplo zaušnico, sebe pa dvignil na konja in se storil „obče priljubljenega“, kakor to rad trdi. No ni vsak dan nedelja!

(Odbor občine Slatina), političnega okraja Ptuj na Štajerskem, izreka v svoji seji dne 26. dec. 1897. državnim poslancom desnice svojo popolno priznanje za njih pravilno postopanje nasproti surovostim in ostudnem divjanju poslancev leveice v državnem zboru, kakor tudi zunaj istega. Odbor izreka častitanje predsedništvu državnega zbora, zlasti predsedniku vitezcu Abrahamoviczu radi možkega postopanja, in pričakuje, da bode zveza med Slovani ostala trajna in nerazrušljiva tako zastopnikov kakor naroda v svrhu izvajanja popolne enakopravnosti. Svojega državnega poslanca V. skupine, preč. g. Jos. Žčkarja

poverja odbor o tem sklepu obvestiti parlamentarno komisijo desnice.

(Okrajni zastop v Kozjem.) Cesar je potrdil izvolitev g. Marka Tomažiča načelnikom in g. Franca Gučeka namestnikom kozjanskega okrajnega zastopa.

(V kozjanskem okraju) opažati je hvalevredno narodno prebujanje, odkar obstoji „Gospodarsko bralno društvo“. Društvena bralna soba je po nedeljah in praznikih vedno polna ukaželjnega ljudstva. Tudi med tednom zahajajo člani pridno prebirat mnoge slovenske časopise ter si izposojat lepih knjig. Sesebno med slovenskimi kmetskimi fanti oživel je blago zanimanje. Tako sta ravnokar darovala dva mladeniča, Viktor Bevc in Jožef Kladnik, društveni sobi krasno sliko sv. Cirila in Metoda z napisom: „Sv. Ciril in Metod, oživita naš rod“. Prvi mladenič je podobno naslikal na platno, a drugi ji napravil prelep okvir. — Poroča se tudi, da sta zadnje tedne hodila po kozjanski okolici dva moža, ki sta se izdajala za tiskarja iz Celja in Ljubljane, v resnici pa je bil baje vodja socialnih demokratov iz Celja, ki je ponujal med ljudstvo svoje brošurice.

(Pri Sv. Martinu pri Slov. Gradcu) snuje „Kmetijsko bralno društvo“. Pravila predložena so že namestništvu v potrjenje.

(Od Sv. Jošta na Kozjaku) se nam piše, da je c. kr. orožnik Matevž Prah dne 10. decembra t. l. pri sodnijski obravnavi celjski popolnoma pogorel zaradi časti žaljenja tukajšnjega čast. gosp. župnika.

(Ptujška nižja gimnazija.) Ta zavod vzdržuje dežela Štajerska. Ker pa je denarno premoženje deželne blagajne obnemoglo, začelo se je govoriti, naj se ta gimnazija podržavi. Misliti bi bilo, da bi se tega vsak deželan veselil, komur je mar, da si dežela kaj opomore za druge potrebe, koje ne moremo zvracati na državno blagajno. Toda nekdo se je našel, ki se kar trese pred podržavljenjem: nemški nacionalci. Od vseh strani posegli so po svojih glasilih nasproti, češ, podržavljenje pomenilo bo za ta zavod poslovenjenje. Bistrogledni in tankovestni so pa res ti naši Nemci. Ne zanikujemo, da se bo to prej ali slej z ptujsko gimnazijo zgodilo, a to po tirjatvi sedajne dobe, potom potrebe in zakonodajstva. Podržaviti se bo moral ta zavod, ako ne preje, ko se povzdigne v višji gimnazij, a da se bodo znale — da, morale osnovati slovenske vspreodnice, krivda ni slovenska ne nemška, temveč, ker nemških učencev na tem zavodu pač da ni. To je proroška nemška bistrovost, ki jih plaši in bega.

(Bralno društvo „Edinost“ v Središču) bode imelo dne 6. januarja, t. j. na dan Sv. treh kraljev ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih (gostilne gosp. Šinka na kolodvoru) svoj občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo tajnikovo ter blagajnikovo, običajne volitve in slučajnosti. K obilni udeležbi se vabijo vsi p. n. društveniki in prijatelji društva. Odbor.

(Mali vrh v Slov. goricah.) Na Štefanovo popoldne pogorelo je slovenskemu rodoljubu Matiju Kranerju p. d. Veingrl gospodarsko poslopje. Škode je gotovo za 1000 glid. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Zavarovan je pri banki „Slaviji“, od ktere pričakuje odškodnino. Obžalujemo marljivega posestnika in neustrašenega Slovenca na tej — nesreči!

(Volitev v okrajni zastop) Sv. Lenarta v Slov. goricah iztekla se je povsem sijajno za Slovence. Dne 13. t. m. volili so veleposestniki, dne 17. t. m. pa občine. Izmed 75 volilcev bilo je naših 63.

(Sv. Andraž v Slov. goricah) Opozarja se, da bode na dan Sv. treh kraljev takoj po poldanskem cerkvenem opravilu poročal naš rojak, mnogozaslужni deželni poslanec g. dr. Jurtela o gospodarstvenem stanju ter naklepih deželnega zbora. Ker je to premotrilo za današnje gospodarstvene razmere prevažno, prihitite poslušat ne samo domačini, temveč tudi sosedni farani, kaj se vam bo nasvetovalo in kaj odsvetovalo. O tej priliki vršilo se bo tudi letno občno zborovanje z običajnim redom. Po zborovanji prosta zabava.

(Telefon v Mariboru) Državno telefonsko omrežje v Mariboru stopilo je v zvezo z tele-

fonsko zvezo Dunaj-Trst. Promet se je začel 27. t. m. Javna govorilnica (centrale) je pri glavnem poštne uradu. Pristojbina za govorjenje Maribor-Ljubljana je 80 novčičev. Celjski očetje pa še menda čakajo, da jih prehitijo — Polule.

(Ne vedo kaj z ljudskim denarjem!) Graški mestni zastop dovolil je nemškemu „šulferajnu“ 500 gld. letne podpore ter odredil, da se enaka podpora tudi za minula 4 leta izplača. Zastonj se je oglašil krščanski mestni svetovalec Schömann, da je to društvo postalo politično bojno društvo ter da se pravi takega podpirati, narodnostno neslogo podpihovati. Kakor naši celjski očetje, tudi oni nacionalci v Gradcu nočejo videti vpijoče reve in potrebe mestnih siromakov; — ti še lahko čakajo, prvo treba je svojo politično nestrpnost napasti.

Druge slovenske novice.

(Deželni zbor kranjski) otvoril se je dne 28. t. m. z običajno slovesnostjo. Vršile so se volitve v razne odseke, na kar se je zborovanje zaključilo ter se skliče zopet po novem letu.

(Gospodinjka šola v Ljubljani) otvori svoj dvamesečni učni tečaj meseca marcija ali aprila prihodnjega leta. Za učiteljico-voditeljico izbrana je gospa Julija Moosova, vpokojena nadučiteljica ondotne dekliške šole, ki se poda na Dunaj za nekaj tednov, da si popolni svojo nabrazbo v tej stroki na tamkajšnji gospodinjki šoli.

(Spopadi z vojaštvom.) V Ljubljani dogajali so se zadnje dneve vojaški izgredi. Dne 24. t. m. napadla sta ponoči dva prostaka graškega pešpolka nekatere mirne slovenske fante ter z bajonetom ranila nekega krojaškega pomočnika dokaj nevarno. Po noči dne 26. t. m. nastal je pretep med vojaki 17. domačega polka in onimi iz Gradca v gostilni pri „Lahu“, pozneje ponovil se je pretep na Rmski cesti med civilisti in graškimi vojaki. Hlapec Franc Borohač dobil je pri tem precej hudih ran.

(Nezgod.) V Zalogu postavljali so dne 16. t. m. kozolec posestniku Janezu Gradišniku; kozolec pa se podre ter ubije kmeta Franca Flaišerja.

(Umrli) je na sveti večer v Kranju vpokojeni župnik Tomaž Šibar, 49 let star.

(Potres) Dne 23. t. m. zvečer ob sedmih in 24. min. jutraj bil je na nekaterih krajih Gorenjske čutiti precej močen potres z bobnjenjem.

(V Zagorji ob Savi) zaklali so pri pretepu dne 26. t. m. gostilničarja Košmela.

(Ponesrečil) Dne 16. t. m. našli so v Borovnici hlapca Jožefa Troha mrtvega ob progii. Najbrže je skočil raz tovornega vlaka ter se ubil.

(Vsled neprevidnosti) V Mirni peči vžgal si je dne 27. t. m. 4letni sinček posestnika Rusa ob goreči sveči na peči, kojo je pustil hlapec pri njemu, obleko ter se tako hudo opeknel, da je v treh urah izdihnil. Mati, ki je na krik priletela ter skušala plamen z rokama vgasiti, opekla si je roki, da ne bo mogla brža delj časa delati.

(Volkovi.) Okolu Kočevja se klati sedaj več medvedov in volkov. Nedavno napadel je v gozdu blizu Kočevja volk nekega kmeta ter mu odgriznil desno nogo.

(Mandat odložil) Deželni in državni poslanec na Koroškem Hinterhuber odložil je obojna mandata, ker je v neki častni tožbi propadel. Dopolnilna volitev za deželni zbor bo 8. januarja. Najgotoveje bodo ga zopet izvolili, dasi delajo nemški nacionalci na vse kriplje, da spravimo mesto njega dr. Plohl-a v deželni zbor.

(Zavarovalnica za slučaj nezgod v Trstu.) Ministerski predsednik Gautsch imenoval v načelnništvo zavarovalnice 9 odbornikov Lahov in Nemcev ter le jednega Slovenca, g. Franca Lavriča, trgovca z lesom.

(Slovenski deželni poslanci na Goriškem) izjavili so že v seji dne 3. februarija t. l., da jim ni mogoče sodelovati v deželnem zboru, dokler se jim ne obljubi, deželne razmere resno spremeniti. Ker se je pa od laške strani ta izjava prezirala, ter se v tej dolgi dobi ni ničesar podvzelo, da se stanje slovenskega prebivalstva zblaži, da, mnogokaj se je celo za Slovence poostriilo, vsled tega ostali so slovenski poslanci pri svoji izjavi ter se niso vdeležili prve seje

dež. zbora dne 28. t. m. Zbor je bil vsled tega nesklepčen in se ni mogel otvoriti.

(V Gorici) so sodne razmere še skoraj žalostneje, nego pri nas. Piše se, da je sodni avskultant g. Henrik Lasič, prestavljen iz Gorice v Buzet; tako je sedaj pri okrožnem sodišču v Gorici le jeden avskultant, ki zna slovenski oziroma hrvatski, ravno tako tudi le samo jeden pri okrajnem sodišču. Med sodniki ni nobeden več dobro slovenščini. Slovenske vloge obležijo mesece nerešene. Kako bodo pač „fretali“ z novim letom, ko bo treba stranke zaslišati v je ziku, v katerem vlagajo tožbe.

(Štrajk-dijakov) V Kopru dogovorilo se je 13 italijanskih učiteljsčnikov, da ne pridejo v šolo, kadar bo predaval slovenski profesor Kožuh. Ta gospod se baje ne vede napram njim „kakor se spodobi gostu“. Ni se bati, da bi zbok tega razpadlo učiteljsče, niti da bi zmanjkalo ljudskih učiteljev, ker prevladujejo na zavodu Slovenci in Hrvatje.

(Istrski deželni zbor.) Ko sedaj lahani vidijo, da je vzlic vsem grožnjam in vpitju deželni zbor vendar le premeščen iz Poreča v Pulj, grozijo po svojih glasilih, naj se slovenski in hrvatski poslanci nič preveč ne veselijo, v Pulji se jim zna ravno tako goditi, kakor v Poreču, ker je ondotno ljudstvo trdnega italijanskega prepričanja. Da tako oblastno prorokujejo, poznajo gotovo predobro puljsko policijo, ki je — italijanska.

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Na ljubo nemškim nezadovoljnem zaključil se v kratkem državnim zboru; pri otvoritvi volilo se bo novo predsedništvo, v katerem nemška levica noče več videti Abrahamovicza in Kramača. Slovanska popustljivost je baje pripravljena sedajno slovansko predsedništvo žrtvovati v pomirjenje pruskih duhov. Jezikovne naredbe nameruje vlada kmalu izdati — spremenjene. Obe stranki se baje v tem soglašati; temelj teh naredb tvori zopet mladočeška popustljivost. Bore malo zaščena za Čehe je v namerovani izdaji, a če izidejo vladne naredbe za slovansko ravnopravnost v tretjič, prinesle bodo najbrže razmerje, ki je vladalo za Češko pred — Badenijem. Vsak domišljavi književnik, vsaka nemška karikatura smatra se poklicanim, pridigovati Slovanom mir, sporazumljenje in popustljivost. Ni li to zasmehovanje in jerobstvo Slovanstva? Trkajte in moralizujte tam, kjer se je izvalila krivica, sovraštvo in prevlada — pri Nemcih. Slovani niso nezreli politični otroci. Sedajno uradniško ministerstvo spremeni se v kratkem v parlamentarno. Cesarska naredba za določitev nagodbenega provizorija, budgetnega provizorija in števila vojaških novincev za bodoče leto izide 31. decembra tega leta.

(Češka gimnazija v Opavi) postala je z pribodnjim šolskim letom državni zavod. Postopanje proti njenemu podržavljenju bilo je podobno naši celjski postavki. In res so se jeli tudi sedaj oglašati na vseh koncih in krajih nemški nestrpneži ter zaklinjali svoje zastopnike, naj napnejo v parlamentu vse sile, da pride tudi nad ta zavod enaka osoda, kakor je strmoglavila slovenske težnje za celjski gimnazij. Ta krik pa je zaman, ker so češki poslanci jedini in na vse pripravljeni.

(Hrvatski sabor) je vsled praznikov preložen do polovice prosinca. Zadnja zasedanja postajala so od dne do dne viharnejša. Mažaronski privrženci mislijo še vedno, da se da po mažarskem receptu vsaka narodova nejevolja zatreti s — silo. Narodnega poslanca, ki ne glasuje z njimi, žalijo in tirajo tako daleč, da dobé namišljeni povod izključiti ga. Tako so svojedobno izključili iz 30 sej narodnega pristaša Davida Starčevića, a nedavno poslanca Potočnjaka takoj iz 70 sej. Prvemu poteče kmalu doba, da se bo zopet kot preganjajoče maščevanje oglašil med mažaroni, a glede izključenja drugega ni še vse razjasneno. Največji nemir pojavil se je v sednici dne 15. t. m., ko je naznanil predsednik, da je došel od mažarske vlade skupni proračun. Na zahtevanje, naj se prečita, povedal je predsednik, da je dopis pisan — mažarski. Cela levica se je vzdignila, kri-

čala: Nazaj! Nazaj! ter bila ob klopi. Zastopnik naroda Tuškan kriči nad predsednikom: „Gospod predsednik, vi ste razžalili dostojanstvo hrvatskega naroda in tega sabora. Vi bi bili imeli na mestu vrniti ta dopis. To je napad mažarskega naroda na Hrvate. Vrnite dopis takoj in recite Mažarom, da Hrvatska še ni Mažarska, da je pri nas govoriti in dopisovati le hrvatski.“

(Nagodbeni provizorij v ogrskem državnem zboru) se do sedaj ni mogel vzprejeti, ker se je protiaavstrijska stranka Kossuthova vsakemu takemu predlogu hrupno vstavljala. Ako se ta prav zadnji čas ne spreobrne — kar pa ni upati, ker bi se sicer ogrski neodvisni pristaši pred celim svetom osmešili — morala se bo ta pereča zadeva tudi tam potom vladne naredbe izvesti. Ogrski juristi pa taki poti vsako pravico zaničujejo, ker ima po njih razlaganju Ogrska pač zakon državne naredbe popolnjevati in pojasnjevati, nikakor pa ne v take svrhe nove naredbe izdajati. Tedaj nočejo ne tako ne tako, temveč le, kakor se jim samim poljubi. Mehkočutna Avstrija pa jih bode vendarle morala zadovoljiti. V zadnjem zasedanji napadal je poslanec Látkatos — bojevnik iz leta 1848 zoper Avstrijo — očitno avstrijsko vlado in smešil avstrijsko armado, ne da bi se mu bilo drugega zgodilo, nego da ga je predsednik skušal miriti.

(Zakaj ši žele Bošnjaki nazaj turške vlade?) Ker se jim glede ravnopravnosti in oblastnih nasilstev ne bi moglo slabše goditi. Pod turško vlado so znali, da ne govori v Carigradu nobena točka za nje; varovali so se tedaj zameriti se oblastim ter zamogli užaljane uradnike z darovi pomiriti. Kot avstrijske podanike uči se jih, da imajo enake pravice z drugimi narodi, a če le mignejo, da bi te pravice tudi dejanski pridobili, nimajo raznovrstne uradniške inštanice posluha za nje. Meseca majnka podala se je deputacija bosanskih kmetov naravnost na Dunaj, da potoži cesarju samemu obila gorja, katera jim prizadevajo begi in razni cesarski uradniki. V cesarski kabinetni pisarni se jih je tolažilo, da se nobenemu vsled te pritožbe ne zgodi doma nič žalega. V tej deputaciji sta bila tudi kmeta Gvozden in Trubarac. Dne 25. julija dal je zbog tega župan v Prijedovu Gvozdena po občinskem pandurju aretovati ter ga kot puntarja vrgel v ječo, kjer mu dva dni niso dali ne jesti ne piti. Zaprt je bil 33 dni. Okrajni načelnik pa ga je obsodil po preteku prve kazni še na 5 tednov v ječo. Prav tako godilo se je 72letnemu starčeku Trubaracu, kojega so obsodili še na 100 gld. globe. A ta dva kmeta, koja nazivajo ščuarjem in puntarjem, nista storila drugega, kakor da sta šla prosit pomoči cesarja za svoj tlačeni narod proti uradniškemu nasilstvu. A v avstrijski delegaciji govori se o Bosni in Hercegovini, kakor da se tam pretaka zgolj med in mleko.

Ogled po širnem svetu.

(Iz Srbije.) Škof J. Strossmayr odpovedal se je škofiji v Belgradu. Papež izročil je vsled tega dušno pastirstvo frančiškanom.

(Nemčija) je zadovoljna s svojimi vspehi v Aziji. Kitajska ji je baje že prepustila zasedeno pristanišče Kio-Čan, da napravi tam svojo postajo za premog. S premogom bo seveda izlagala vse trgovinske izdelke ter se tako stalno vgnezdila v Kini ter izvajala svetovni trgovinski promet.

(Grška) Zanimive razprave in obdolžitve vršijo se po grškem časopisju v krivdi, da se je vojna s Turško pričela in tako žalostno končala. Največ sumničnja za nesrečni izid leti na častnike grške vojne. Pričele so se vsestranske preiskave zoper častnike, ki so v tej vojni svojo dolžnost zanemarjali ali se poklicu z begom odtegnili. Nasledek je splošna sodba, da je vojaška moč na Grškem zanemarjena in potrebna vsestranske premembe. Sklenilo se je naprositi evropske velevlasti, da ji pošljejo v to svrhu spretnih častnikov. Za to najbolj sposobne spoznali so avstrijske častnike ter se je Grška že baje jela pogajati z avstrijsko vlado, da ji pripusti potrebno število častnikov.

Dopisi.

Iz Lindeškega gradu. Radostnim srcem čitali smo v „Domovini“ poročilo o ustanovitvi „Bralnega društva“ na Frankolovem. Kmet je sicer še dandanes jako konservativen, boji se vsake novosti, a to naj društveni odbor kar ne straši. Dalujte le mirno naprej in zmaga bo društvena. Frankolčani, postavite se na noge, ter oklenite se „Bralnega društva“.

Opazoval sem vas zadnjič ter videl mnogo zanimivega. Majhen je sicer kraj, pa mnogo dogodkov in izprememb. Rekel bi, neko čudno gibanje se je počelo. Če včasih ni kaj dobro, ni zameriti, kajti med mnogim ne more biti vse dobro. Kdor pa na cesto zida, sme se zanašati graje. Ševilka 2 ima pri vas veliko ulogo. Premišljajte čez to čudno številko, in zvedeli bode, kaj pomeni.

Posebno sem se radostil dne 30. novembra, t. i. ko sem videl toliko šolskih otrok se pomikati proti šoli, kakor noben drug dan. Mislim sem si, kajli pomeni to? Glejte, vaša velečenjena in predobrotljiva graščakinja priredila je šolski mladini veliko veselje, namreč „božično drevo“. Vsak učenec je bil obdarjen. Da ta dan prišli so tudi takšni, katerim ni mnogo za šolo, je samo ob sebi umevno. Dragi Frankolčani, radujte se, da imate takšno dobrotnico. Kažite ob vsakej priliki, da ste hvaležni in vredni tega darila.

Graščakinja je velika prijateljica šolske mladine ter z velikim zanimanjem vedno poprašuje po šoli in njenem razvitku.

Vi pa pokažite dejansko, kar pesnik Stritar pravi: „Možu treba bistre glave, Da ga čis lajo povsod; On le ima kaj veljave, Butec se potiska v kot“.

Iz mariborske okolice. Učiteljsko društvo tukajšnje okolice je imelo v minulem polletju pri svojih zborovanjih med drugimi točkami naslednje obravnave in sklepe.

Pri zborovanju dne 7. junija je bil razgovor o ustanovitvi učiteljskega konvikta v Mariboru in se je v ta namen volil odbor, gospodje: ravnatelj H. Schreiner, nadučitelj Mih. Nerat, Jožef Drnjač, Jožef Lasbaber, Avg. Požegar in učitelj Janez Urlep, kateri so pooblašteni sestaviti pravila in oskrbeti potrebne priprave.

Gospod ravnatelj H. Schreiner je predlagal v posvetovanje, kako naj bi naše društvo bodoče leto slavilo jubilej 50letnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I.

Društvo je sklenilo, kolikor možno dostojno slaviti ta veleimenitni jubilej in je volilo v ta namen pripravljalni odbor sestojec iz že zgoraj imenovanih članov.

Na dalje sta bili meseca julija in avgusta dve poučni, zanimivi in dobro obiskovani hospitaciji v šoli v Studenicah in pri Sv. Nikolaji blizu Maribora, katerih se je tudi udeležil marljivi g. ravnatelj in nadzornik H. Schreiner.

Pri zborovanju dne 4. novembra je poročal g. učitelj Mat. Lichtenwallner iz Ruš o letošnjem zborovanju štajarske učiteljske zveze v Ljubnem. Iz zanimivega poročila smo posneli, da so naši zastopniki pri tem zborovanju vrlo zastopali in da so se tudi volitve v zavezini odbor vršile pravilno.

Gosp. poročevalec obžaluje znani sklep mariborskega mestnega učiteljskega društva in se je sklenilo, v tej zadevi potrebno pojasnilo izposlovati od zavezinega odbora.

O predloženem načrtu disciplinarnega reda se je bila vnela ostra debata in se je izvolil odbor, ki je to stvar temeljito presodil in svoje poročilo doposlal zavezinemu odboru.

Mnogozasluznemu in marljivemu uredniku časopisa „Popotnik“, g. nadučitelju M. Neratu, se je po posebni deputaciji izročila častna diploma.

Pedagoško društvo v Krškem vabi k pristopu in bode v kratkem izdalo društveni letnik, v katerem se bode mej drugim tudi nahajal po g. ravnatelju Schreinerju prirejen spis „o risanju“ po novem načinu obsegajoč 225 slik.

To važno kjiževno društvo se priporoča v izdatno mnogobrojno podporo, da bode moglo uspešno delovati.

Iz Dunaja. (Občni zbor podpornega društva za slov. visokošolce na Dunaju) vršil se je m. mesec ob mnogobrojni udeležbi na Dunaju

živečih udov. Predsednik g. Pukl spominja britke izgube, ki je društvo zadela vsled smrti društ. ustanovnika in velikega dobrotnika metropolita in knez nadškofa dr. Al. Zorna. Blagumu pokojnika v zahvalen spomin vstanejo vsi navzoči. Vč. g. dr. Sedej poroča namesto tajnika. On opisuje v ongjevitih besedah vrline blagega pokojnika, kateremu je naše društvo lovorov venec s trobojnico na krsto položilo. Mnogo udov udeležilo se je pogreba na Dunaju. Vč. g. dr. Sedej je v župni cerkvi nemšk. vit. reda za eks. knez nadškofa dr. Zorna služil sv. mašo mrtvašnico. Isto je storil za pokojnega predsednika Ivana Navrtila. Iz poročila je dalje posneti: Kot ustanovnik je društvu pristopil vč. g. Jakob Gruden, žup. v. p. v Ljubljani — s petdeset gld. Večja darila so poklonili: prem. knez in škof lavantinski dr. M. Napotnik, gg. dr. J. Glančnik, odv. v Mariboru, I. Perdan, predsed. trg. zbor. v Ljubljani, dr. P. Turner. V drž. zboru je mej slov. gg. drž. posl. nabiral društ. ustanov. drž. posl. g. V. Pfeifer. Največje darilo je z domovine ono dež. zbora Kranjskega (200 gld.) Največjo svoto je tudi letos nabral v Mariboru (108 gld.) vrli domoljub g. F. Dolenc, trgovec. Za društvo so letos še nabirali: gg. dr. J. Kolšek, odv. v Laškem trgu, V. Kolšek, c. k. notar v Idriji, dr. A. Mihalič, zdrav. v Ljutomeru, P. Kraigher, trg. v Postojini, Tone Flis, knjigovodja na Vrnski; dalje so nabirali visokošolci pravnik J. Zajc in F. Novak, modroslovca Fil. Gašparin in M. Pirnat, med I. Orel. Za ustanovnino poslali so vrli novomeški akademiki večjo svoto in g. dr. Regen in Cirknega. Darove poslali so sledeči denarni zavodi: Slavne posojilnice v Celju, Mariboru, Ptuj, Ljutomeru, Brežicah, Slov. Bistrici, Celovcu, Gornji Radgoni, v Ljubljani, Vrhniki, Logatcu, in Žalcu. Sl. gewerblicher Aushilfcassen-Verein v Ljubljani in sl. družba sv. Cirila in Matoda. Skoro vsi slov. ča. posipi se društvo podpirali z objavo notic itd. To so: „Slovenec“, „Slovenski Narod“, „Domovina“, „Slov. List“, „Südst. Post“, „Slov. Gospodar“, „Mir“, „Zora“, „Soča“, „Edinost“ in drugi. Hvalo je izreklo društvo rojaku g. A. Rimrichu, ki tako ceno društvu oskrbuje tiskovine. — Ker osnovna glavnicca le počasi narašča, prosi slavni odbor vse premožne rodoljube in sl. denarne zavode, da blagovolé o cesarjevi 50letnici mnogoštevilno društvu pristopiti kot ustanovniki. Te bode odbor v spominski knjigi posebe zapisoval. Društvo šteje uže lepo število taci, koje je mej študijami podpiralo in ki so uže v stalnih službah v raznih krajih domovine. Ti bodo gotovo radi namene društva podpirali. Odbor prosi podpore posebno še one, ki so na Dunaju študirali, ker ti najbolje vedó, kakó se ubogemu dijaku na Dunaju godi. Pri vsestranski podpori bode mo najpreje mogli v okom priti oni tožbi, da se le preveč dijakov med študijami zgubi. Dijakom treba ne samo dobre duševne, ampak tudi tečne telesne hrane. Da to dobé, naj skrbé vsi rodoljubi. — Poročilo vč. g. dr. Sedeja bilo je z zborna pohvalo enoglasno sprejeto. — O društveni imovini poročal je blagajnik monsignor dr. Jančar. Osnovna glavnicca znašala je kncem lanskega leta 4615 gld. 37 kr. Letos je narasla za 125 gld. Glavnicca torej znaša 4741 gld. 17 kr. Razpoložne glavnicce je lani ostalo 306 gld. 81 kr. Prispevki udov podpornikov in dobrotnikov so letos znašali 1279 gld. 92 kr., obresti pa 121 gld. 32 kr. skupaj 1708 gld. 5 kr. Iz te svote so se pokrile podpore in troški 1190 gld. 64 kr. ostalo je torej čiste razpoložnine 517 gld. 41 kr. — Po deželah je društvo prejelo: Iz Kranjskega 514 gld. 60 kr., iz Štajerskega 360 gld., iz Primorskega 85 gld., iz Koroškega 35 gld. 50 kr. Na Dunaju je bilo nabranih 284 gld. 82 kr.; nekateri rodoljubi na Dunaju pa so dijake podpirali tudi z obleko, s hrano, stanovanjem itd. Razne posojilnice so darovale 185 gld., doktorji raznih fakultet 280 gld., čast. duhovščina 261 gld. Dijaki sami so nabrali 134 gld. 54 kr. — V 10 odb. sejah bilo je razdeljenih 1859 obednic (po 25 kr.) = 464 gld. 75 kr., za kolegnine, takse, tentamina, obleko in stanarino pa 625 gld. skupaj torej 1089 gld. 75 kr., Vseh podpirancev je bilo 50 in sicer iz Kranjskega 37, iz Štajerskega 6, iz Primorja 5, iz Koroškega 2. Po študijah je bilo 22 juristov, 12 filozofov, 8 tehnikov, 4 medicinci, 3 veterinarci in 1 slučatelj umetne

obrtne šole. Tudi to poročilo je bilo enoglasno sprejeto. Pri volitvah bil je g. J. Pukl enoglasno zopet predsednikom izvoljen. Istotako po pravih, izstopivši odborniki gg. dr. Primožič, dr. Seshun, dr. Janko Pajk in Žiga Sežun.

Narodno-gospodarske novice.

Lesna trgovina in splavarstvo v Savinjski dolini.

Pomagaj si sam
In Bog ti bo pomagal.“

Že celih dolgih 16 let lesna trgovina močno hira, a to ne samo v Savinjski dolini, kjer so glavni dohodki iste le iz prodanega lesu, ampak tudi v sosednjih deželah, v Koroški in v Kranjski.

Poprašujemo se čestokrat, kaj je provzročilo tako slabe cene našim lesnim izdelkom, a nikdo nam v mili naši domovini pravega vzroka povedati ne ve, pa zakaj? Ker smo mi sami le žalibog prekratkovidni, da smo največji del te ogromne izgube, katera se v sedemnajstih letih že na milijone računati mora, sami krivi.

Nekateri kratkovidneži dolžijo bosansko vlado, ker tudi ona mnogo gozdov izrablja, od koder dohaja res lepša in širša roba v svetovni promet, kakor naša savinjska, pa komu je ogromni promet v svetovni lesni trgovini toliko poznat kakor piscu teh vrst, priznati mora, da je vsa ta množina lesu, kateri se sedaj iz Bosne v daljni in širni svet v promet stavi, le samo jedna kapljica vode v neizmerno morje.

Vzrok te velikanske izgube za našo divno in prekrasno Savinjsko dolino je ves drugačen, in v prvej vrsti smo tega le sami krivi, ker naš prekrasni les sami siloma kvarimo, in to stem, da se večina naših lesnih trgovcev in posestnikov žag drži le starega gesla, rekoč, kakor so naši stari delali, tako hočemo tudi mi.

Pa žalibog ta načela so za sedajno dobo zastarela, so neveljavna in zavržljiva za celo Savinjsko dolino.

Najnovejša doba donesla nam je marsikaj novega, med tem tudi novo metrsko mero, katero so Avstro-Ogrska in vse balkanske države, da celo Egipet pripoznale.

Inženjerji in arhitekti delajo načrte za vsakoake stavbe, bodisi poslopja, bodisi mostovi le po metrski meri, potrebujejo tedaj tudi le deske, late in ostali les za stavbe po metru in centimetrih izdelano in rezano, a naši trdoglavi in kratkovidni splavarji navzlic nepreračunljivi izgubi še večno na svojo in cele dežele izgubo režejo deske in late le po dva sežnja dolge in debelino na cole, katere robe nobeden stavbeni mojster vporablja ne more.

Vsled tega, ker naša roba ni pravilna, to je, ker ni na metrsko mero rezana, ni za svetovni promet ali trgovino sposobna, ter se zamore le še v Hrvatski vporabiti, in to po tako nizki ceni, da je skoraj kupčija z lesom in splavarstvo nemogoče postalo. Kar so ljudje pred leti zaslužili, zdaj izgubljajo.

Ta velika nesreča leži namreč v prvi vrsti v naših rokah. Poskusite tedaj 4 metre dolgo robo mesto 2¹/₂ sežnja rezati, pa tudi debelino na centimetre, videli bode, da se bodejo veletržci naši, kateri bodejo potem tudi našo savinjsko robo pokupili in jo v daljno svetovno trgovino, tja v Carigrad, Batum, v Anatolijo, v Malo Azijo, v Grško in celo v Egipet izvažali, kar bode gotovo ceno takoj našim lesnim izdelkom povzdignilo, ker bode mnogo večja potrebščina, kakor za robo po starej meri rezano.

Nadalje se je ogromna lesna trgovina odprla v Erdelju (Sedmograško) in Galiciji, odkar so se čez one na lesu neizmerno bogate dežele železnice napravile. Dokler ni bilo v teh deželah železnice, bilo je neizmerno mnogo gozdov, kjer nikdar ni sekira pela, a zdaj se one starodavne šume sečejo na vse strani in na vse mogoče načine.

Izdelki ogromnega gozdnega premoženja so v drugi vrsti zakrivali, da naša roba ne gre skoraj nikakor več v daljne dunavske pokrajine in v Jutrovo.

Pisec teh vrst deloval je sam v gozdih jednega največjih posestnikov v Erdelju ter je imel priliko, vso tamošnjo lesno trgovino proučiti, ter je moralno dolžan pridobljena iz-

kustva v širnem svetu, v korist mili mu do-
movini in bratom mu Slovencem v tesni obliki
razpravljati.

Ona ogromna podjetja v izrabljenje erdelj-
skih in galicijskih šum, so velikanske zadruge,
katere delajo z milijoni, jedna največjih je „Si-
binska lesnotržka banka“, (Herrmannstädter
Holzhändler Bank) v Erdelju. Ista ima gotovo
vplačano svoto na delnice 20 milijonov goldi-
narjev, med tem ogromno premoženje in poku-
pila je ta trvdka vse večje državne in privatne
gozde za izrabljenje na 50 let.

To podvzetje odstranilo si je tedaj že pri
kupčiji gozdov vso tekmovalstvo.

Ker pa razpolaga ta banka vrh tega s to-
likimi gmotnimi silami, prodaja tudi svoje lesne
pridelke le takrat, kedar vidi, da ima svoj pra-
vični dobiček, a v zgubo ne proda ona nikdar.

V zedinjenju kapitala leži tedaj prava
trgovska moč in politika, kar jeden ne zamore,
jih deset ali sto z zedinjenimi močmi lahko in
brez vsega truda doseže.

Učimo se tedaj od sprevidnih mažarskih
Židov tudi trgovinske politike, pa bomo prišli
do prepričanja, da jih je nevzogibno potrebno v
tej zadevi posnemati.

Mažarski Žid, glasoviti bogataš baron Poper
nebi potreboval, da se je združil z drugimi Židi
v lesni trgovini, ker premore sam morebiti 100
milijonov gld., pa on je političen. Vzel je druge
Žide v zadrugo samo zavoljo tega, da prestane
vso tekmovalstvo v lesni trgovini.

Ti dve zadrugi „Sibinska lesnotržna banka“
in trvdka „Baron Poper i drugovi“ zapovedujejo
v lesni trgovini celemu doljnemu Dunavu, ce-
lemu Balkanu, Mali Aziji, Grški in Egiptu. One
stavijo cene kakor hočejo, in na ta način naš
les ne more z onimi mogočnejši tekmovalci, ka-
teri svojo robo po 50% draže prodajajo kakor
mi naš savinjski les, kateri v kakovosti ni sla-
beji od erdeljskega, samo da se pravilno, to je
po metriški meri reže in izdeluje.

(Konec prihodnjic.)

(Češke posojilnice leta 1896.) Ravnokar
je izišla „Statistika založen českyh v Čechach,
na Moravě o ve Slezsku za rok 1896“, katero je
sestavil Jos. Schreyer, tajnik „Jednote čeških
posojilnic“ v Pragi. Po tej statistiki se je leta
1896 pomnožilo število čeških posojilnic za 30
(14 na Češkem, 11 na Moravskem, 2 na Šleskem
in 3 na Dunaji). Bilo jih pa v vsem skup 806
(489 na Češkem, 300 v Moraviji, 12 v Šleziji in
5 na Dunaji), od katerih je bilo 264 registrovanih
zadrag z neomejeno in 406 zadrag z omejeno
ter 136 gospodarskih denarnih društev. Kdaj do-
bimo pa običajno statistiko slovenskih posojilnic
za leto 1896?

Savinjskim kolesarjem.

Na kolesarskih sestankih se je že večkrat
izražala misel, da bi si ustanovili narodni kole-
sarji „Savinjske doline“ svoje kolesarsko društvo.
To je res lepa ideja, katera bi se res prav lahko
uresničila. Na Kranjskem nahaja se že več kole-
sarskih društev, na Štajarskem poznam samo
dvoje slov. kolesarskih društev in sicer: Klub
biciklistov „Celjskega Sokola“ in „Ptiči seliči“
v Ljutomeru, a v „Savinjski dolini“ še za kolesarje
velevažnega društva vedno pogrešamo. Zanimanje
za ta moderni šport je že danes velikansko.
Posebno se je razvijal kolesarski šport v zadnjih
dveh letih. V tem oziru so nam res Nemci vzgled:
v vsakem večjem kraju se nahaja že kol. dru-
štvo, katero prireja razne zabave, dirke, skupne
izlete, itd. Savinjska dolina šteje dovolj narodnih
kolesarjev; združilo bi se nas gotovo okoli 60
kolesarjev. Misel sprožila se je že davno, a zdaj
moramo se našega dela resno lotiti, da dosežemo
naš namen. Kako bi bilo vendar prijetno, ako
bi imeli ob nedeljah n. pr. v Žalci, na Vranskem,
Mozirji, Velenji, Šoštanju itd. svoje kolesarske
sestanke. Obrnem se toraj k vsem v Savinjski
dolni bivajočim gg. kolesarjem, kateri namera-
vajo pridružiti se našemu novemu kolesarskemu
društvu, s prošnjo, naj blagovolijo podpisane-
mu v kratkem javiti svoj pristop. Število p. n. članov
objavil bo svoječasno tudi v naši cenjeni „Domo-
vini“. Nadalje prosim tudi svoje gg. sotrudnike, naj
mi blagovolijo poročati njih mnenje kakor n. pr.:
katere osebe bi bile sposobne za izvolitev v

osnovalni tačasni odbor, naslov društva, sedež
itd. Društvena pravila izposodimo si pri drugem
slov. kolesarskem društvu; pravila bo treba se-
veda nekoliko našim razmeram primerno prena-
rediti. V nadi, da se gotovo vsi gg. kolesarji
pridružijo našemu kolu, zakličem že naprej bo-
dočemu kolesarskemu društvu grogoviti

„Na zdar!“

V Grižah, dne 12. decembra 1897.

Rajko Vrečer.

Književnost.

(„Nova doba“) zove se nov list, kojega so
začeli izdajati v Pragi jugoslovanski visokošolci
mesto dosedanjega glasila „Hrvatska Misao“. List
Mide prvega vsakega meseca v lepih sno-
pičih, prinaša temeljite razprave o književnosti,
politiki in socialnem vprašanju, a to deloma v
hrvatsko-srbskem deloma v slovenskem jeziku
ter stane na leto s poštnino vred 3 gld 60 kr.;
za dijake, delavce in male obrtnike le 2 gld.
60 kr. Prvi sešitek ima v slovenskem temeljito
razpravo „Položaj in zadača Slovencev“. Sloven-
cem, kateri so količkaj večši hrvaščine ali si
že le priučiti ji, ne moremo zadosti priporočati
tega res krasnega lista. Prvi zvezek nam je
porok, da ima list za sodelavce res izurjene in
temeljito izobrazene moči. Uredništvo „Nove
dobe“ je v Pragi, Kralj. Vinohrady, Skretova
ulice 15.

(„Prva nemška vadnica“) je izšla v c. kr.
založbi šolskih knjig kot nova učna knjiga. C. na
35 kr. Spisal g. ravnatelj H. Schreiner. Navdilo
o rabi „Prve nemške vadnice“, od istega pisa-
telja, ki jako zanimivo kaže novo učno metodo
v tem predmetu. je dobiti za 20 kr. v založbi
šolskih knjig.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od
5.—25. novembra poslali: Č. g. Avguštin Skočir, kurat
v Gradcu, 5 gld. za mesec november. — Prijateljska
družba v Ogulinu 4 gld. 20 kr. — Podružnica v Želez-
nikih po g. J. Demšarju 30 gld. — Č. g. Ivan Hladnik,
kurat, na Gočah pri Vipavi, 2 gld. — Podružnica za Št.
Kancijan in okolico na Kor. 23 gld. 35 kr. — Slavna
Posojilnica v Cerknici 10 gld. — Ženska podružnica
v Cerknici po g. Mariji Werli 130 gld. — Ženska podruž-
nica v Idriji po g. Nataliji Šepetavec 50 gld. — G. trgo-
vec Križnik v Motniku 10 gld. 50 kr. — Sempeterska
ženska podružnica v Ljubljani po gospej Trčkovi 393
gld. 78 kr., in sicer znaša dohodek od veselice 315 gld.
60 kr. in od zbirke na skupščini 78 gld. 18 kr. — Nekdo
z Begunskega „za prešče“ 10 gld. — Podružnica v
Laškem Trgu 29 gld. 48 kr. — Vesela družba „pri Caj-
narju“ v Stražišču poleg Kranja 1 gld. 32 kr. — Po-
družnica za Pribloves in okolico po g. J. Lipušu 7 gld.
— Po g. Josipini Kraigher v Postojni namesto venca
na rakev umrlega kanonika Hofstetterja so darovale
postojinske gospe 15 gld. — G. Jos. Bresonelli, župan
v Činžatu, iz nabiralnika 5 gld. — G. Jos. Korman, bla-
gajnik „Gozdarskega društva pri Sv. Lovrencu v pu-
ščavi“, 10 gld. — Podružnica v Št. Juriju ob juž. žel.
po g. J. Čuleku 74 gld. — Moška podružnica v Idriji
30 gld. 37 kr. — Za takó velokodušne podpore vsem
prijateljem družbe: slava in hvala!
Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Koledar.

Petek (31.) Silvester, papež. 1897. — 1898. —
Sobota (1.) Novo leto. Obrezovanje Gospodovo. — Nedelja
(2.) Pred razglasenjem Gospodovem. — Ponedeljek (3.)
Osmina sv. Štefana; Genova. — Torek (4.) Osmina ne-
dolžnih otročičev. — Sreda (5.) Telesof, p. m. — Četr-
tek (6.) Sv. 3 Kralji. Razgl. Gospodovo.

Sejmi.

Dne 3. januarja 1898 v Mariboru in Št. Juriju
ob juž. žel. Dne 4. januarja v Celju.

Loterijske številke.

Dunaj 24. decembra 1897: 37, 20, 58, 45, 80
Gradec „ „ „ 29, 69, 77, 56, 60

Melusine-ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu, gnjilobi zób,
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz
ust 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga lekarna pri Mariji Pomagaj
M. Leustek
v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 1, poleg
mesarskega mosta. (221) 10—7

Zaloga vseh domačih preskušanih zdravil, katera se po
časopisih in cenikih priporočajo. Pošilja se na vse strani
z obratno pošto.

Zahvala.

Slavni odbor „Slovenske Matice“ v Ljubljani bla-
govolil je „Bralnemu društvu“ in „Šolski knjižnici“ na
Frankolovem podariti 54 prav mičnih knjig. Za ta ve-
ledušni dar se tem potom najiskrenejše zahvaljuje

Dragotin Zupančič
nadučitelj in predsednik.

Frankolovo dne 10. decembra 1897.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. ob-
činstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridel-
kov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, la-
neno seme, detelno seme, krompir na cele
vagone, sploh vse deželne pridelke po najviš-
jih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste
in vsako množino, kakor tudi jajce in ku-
retnino.

(159) 52—23 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Šaljivi brivec

izhaja v Trstu. Prinaša krasne slike ter brije
kosmate ljudi v zimi in letu kjer ji dobi.
Naročnikom ga pošilja za samih 5 kron na leto
udani

Miloš Kamušič
urednik.

(299)

Razglas.

Okrajna hranilnica v Slovenski bistrici obre-
stuje tudi po novem letu 1898 hranilne vloge
po 4% (štiri procenote) brez odbitka novega
rentnega davka, kateri se bo pokrtil in hranil-
ničnega čistega dobička.

Obresti se pripisejo koncem vsakega leta
h kapitalu.

V Slov. Bistrici, dne 7. grudnia 1897.

Ravnateljstvo.

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari
in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razum-
na, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od
nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega pod-
jetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“
Gradec, poste restante. (137) 26—26

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz
kavčuka in mesinga, nadalje vignete za
pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Alois Korsika
umetni in trgovski vrtnar
v Ljubljani

priporoča

svojo bogato zalogo travnega polj-
skega, zelenadnega in cvetličnega se-
mena, pristno in dobro kalilno, za
katerega jamčim. Potrudil sem se kar
je bilo le največ mogoče, da sem si
nabral najboljšo vrsto in sem postavl-
jal tako nizke cene, da upam da ne
bode več potreba našim častnim naro-
čevalcem naročevati semena in druge
stvari od židovskih trvdč in da bodo
dobili vse, kar zahtevajo pri doma-
činu in to dobro in pošteno blago po
nizki ceni.

Tudi imam še druge mnogovrstne
predmete, kot razne rastline; izdelju-
jem tudi suhe in sveže vence in
šopke in vsa v mojo stroko spada-
joče reči prav prav po nizkih cenah
okusno in hitro. Ilustrovan cenik
(katalog) dobiti je franco in brezplačno.

Najboljšo postrežbo obljubujem
in se za obilno naročilo pripravim
(301) 2-1 z odličnim spoštovanjem

Alois Korsika

Kupujte in naročujte le pri slovenskih trgovcih in obrtnikih, ki so:

Josip Hočevar krojač ter zaloga izgotovljenih oblek, Graška cesta (Grazerstrasse), 19	Martin Gregorinčič krojač, Cerkvezi trg (Kirchen-Platz), št. 4	Josip Zabukušek krojač ter zaloga izgotovljenih oblek, Glavni trg (Hauptplatz), 17	Franc Kmecel krojač, Kovaška ulica (Schmiedgasse), v lastni hiši št. 13
Rudolf Tabor krojač, Gospodska ulica (Herrengasse) v lastni hiši št. 5	Štefan Strašek čevljar, zaloga obuval, (traška cesta (Grazerstrasse), 12	Martin Kolšek čevljar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 4, I. nadstropje	Luka Keber čevljar, Vodnjaška ulica (Brunnen- gasse) v lastni hiši št. 13
Franc Šribar klobučar, Glavni trg (Hauptplatz), št. 17	Kristijan Wolf klobučar, Kolodvorska ulica (Bahnhof- gasse) v lastni hiši št. 6	M. Kronovšek pletar, izdelovatelj ferbasov in košaric Kolodvorska ulica (Bahnhofgasse), 5	Jakob Križman strugar, Gledališka ulica (Theater- gasse), 9
Jakob Kobilca izdelovatelj dežnikov in solnčnikov, Glavni trg (Hauptplatz), 17	Ivan Kapus brivec. Graška cesta (Grazerstrasse) št. 1	Matevž Sinkovič mizar za pohištvo in stavbe, Gospod- ska ulica (Herrengasse) 25	Miroslav Zor tapetar in dekorater, zaloga pohištva v „Narodnem domu“
Ferdinand Gologranc zidarski mojster in stavbeni podjetnik v lastni hiši, Gaberje pri Celji	A. Vrečar tesarski mojster v lastni hiši, Gaberje pri Celji	Štefan Boucon stolar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 12	Martin Ropas c. k. priv. izdelovatelj glasovirov, Ljubljanska cesta, okolica Celje.
Srečko Magolič fotografični zavod „Apolon“, na vrtu hotela „pri kroni“, Ljubljanska cesta (Laibacher-Strasse)	A. Vrečar pleskar, Vodnjaška ulica (Brunnen- gasse), 14	A. Šimenc krtačar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 12	F. Dolinar tovarna za perilo in trgovina špeci- rijskega blaga, Vrtna ulica (Garten- gasse) št. 12
Dragotin Hribar tiskarna, trgovina papirnega blaga in knjigovoznica, Graška cesta (Grazer- strasse) št. 1	J. Štraus mesar in lastnik hotela v lastni hiši, Vrtna ulica (Gartengasse)	Ignacij Oblak podobar in pozlatar, Gledališka ulica (Theatergasse), v lastni hiši št. 5	Ivan Rebek ključavničar in inštalatêr hišnih tele- grafov in telefonov, Poljska ulica (Feldgasse) št. 14
Ivan Gosar akad. slikar, trgovina raznega blaga za cerkvene in slikarske potrebščine, „Narodni dom“	Anton P. Kolenc trgovina špeciarijskega blaga na de- belo in drobno, „Narodni dom“	Peter Kostič trgovina z galanteriskim, norimber- škim blagom itd. na debelo in drobno, Glavni trg (Hauptplatz), št. 2.	J. Koštomaj gostilničar „pri jelenu“ in izvošček Graška cesta (Grazerstrasse), 37
Karl Vanič trgovina z manufakturnim blagom, Graška cesta (Grazerstrasse) 1.	Jurij Lemež gostilna „pri zvezdi“. Mestni trg (Rathausplatz)	Gostilna „Narodni dom“	Ivan Radaj gostilna na Bregu pri Celju

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice št. 4.

Priporoča svojo naj očjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinjših oljnatih barv. Največjo izber zreal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slavno občinstvo na veliko zalogo **vsakovrstnih najnovejših svetilnic za gostilne** z izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od priprostitih do najkрасnejših namiznih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporoča se tudi za vsakovrstna steklarska dela pri novih stavbah in sprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno.

Posebno opozarjam tudi na svojo bogato zalogo krasnih božičnih in novoletnih daril po jako nizkih cenah. (274) 5-5

Med. doktor Alojzij Praunseis

okrožni in praktični zdravnik celjski

uljudno naznanja, da sedaj tudi oskrbuje zobe in cela zobovja s kaučukom in v razne kovine. (231) 10-7

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi po novem letu uloge s 4% brez odbitka novega rentnega davka. (288) 3-3

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20. Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobil, hripavost in vratobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaajo — Izmed mnogih zahval navajam tu samo naslednjo:

„Velemenjeni gospod lekarnar! Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic od neznošnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočal bom ta zdravilni sok vsem prsobilnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vse kraje in sicer proti predplačilu (pri računih 20 kr. za zametek) ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil se razpošiljajo na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20. 30

V najem

se da pri farni cerkvi sv. Vida hiša z obrtom za krčmo in štacuno, t. j. od 1. prosinca t. l. takoj. Ta hiša je pri veliki cesti in oddaljena od postaje Grobelno 20 minut. — Pogoji se zvedo pismeno ali osebno pri posestniku Jožetu Znidar, št. Vid, pošta Smarje pri Jelsah. (289) 3-3

Najnižje cene!

Pozor!

Čast mi je naznaniti sl. občinstvu, da sem dne 18. t. m. odprl svojo brivnico v „Narodnem domu“. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporočam za mnogobrojni obisk.

Ker sem po večih mestih, in samo pri boljših tvrdkah posloval ter si pridobil popolnoma sposobnost, kar se tiče brivskega obrta in stroke. Pripravljen sem slavn. občinstvo z dobro, okusno in hitro postrežbo zadovoljiti.

Imam veliko zalogo najfinjših, francoskih parfemov, milo vsake vrste, mazilo za lase in brke itd., veliko še drugih toaletnih reči. Veliko zalogo izdelanih lasulj, tudi sprejemam naročbe, ktere hitro in dobro izvršujem.

Velika zaloga gledaliških mask. Za slovenske dijake znižane cene!

velespoštovanjem biležim se
Miroslav St. Cekorič.

Hitra in dobra postrežba.

Na prodaj

je zaradi družbinskih razmer mlin na štiri tečaje, stope in žaga četrt ure od kolodvora v Štorah pri Celju ob okrajni cesti. Poleg še en oral zemlje in gosposdarsko poslopje. Vse v najboljem stanju. Vode je vedno dovolj in je torej posebno pripravno za kakšno tovarno. — Vse drugo poizve se pri upravnistvu „Domovine“. (286) 3-3

Naznanilo

„Južnoštajerska hranilnica“ v Celji obrestuje hranilne vloge kakor do sedaj tudi od novega leta 1898 naprej po 4 odstotke, brez da bi odtegovala rentni davek.

Nevezdignjene obresti pripisujejo se vsakega prvega prosinca in prvega maleg srpana h kapitalu.

(293) 7-3

Ravnateljstvo.

Dober korak naprej od lanskoletnih uspehov:

Intenzivno povečanje proizvodnje in izvoza

Spremembe v strukturi investicij

Izpolnitev planskih obveznosti je med drugim pogojno tudi z nekaterimi rekonstrukcijami in novogradnjami, za kar bo predvidoma potrošenih 6366 milijonov dinarjev, kar je za 31,1 % več kot v minulemu letu (investicije po teritorialnem principu pa se bodo povečale celo za 73,8 %). Seveda pa ta sredstva niso v celoti zagotov-

ljena in bo uresničenje programa predvsem odvisno od razpoložljivih sredstev. Bančna sredstva ob angažiranju sredstev gospodarskih organizacij bodo tako osnovni vir za financiranje investicij.

Zanimivo je pogledati, kakšni so investicijski programi za posamezne gospodarske panoge. O tem nam govori spodnja tabela:

Panoga	— teritorialni princip		— v tisoč din	
	1963	1964	1963	1964
industrija	3.352.798	6.987.387	208,4	208,4
kmetijstvo	7.65.063	309.007	40,4	40,4
gradbeništvo	130.491	134.830	103,3	103,3
promet	461.180	815.350	176,8	176,8
trgovina	284.470	1.088.435	382,6	382,6
prodajalce proizv. podj.	3.696	11.776	318,6	318,6
gostinstvo	391.321	66.993	17,1	17,1
obrtni	251.545	411.539	163,6	163,6
druge dejavnosti	24.688	20.020	81,1	81,1
Skupaj	5.665.252	9.845.336	173,8	173,8

Najpomembnejša vlaganja od povečanja produktivnosti bodo torej v industriji, saj dela. Za izpolnitev planskih predstavljajo ta vlaganja nalog se bo predvidoma na 71 % vseh predvidenih investicij. Investicijska sredstva rej bo na območju naše obpa so po svojem namenu predvidena za naslednje: 34,1 % za gradbene objekte (lani za 40 %), 63,2 % za opremo (56,4 % lani), za zemljišča pa za 2,7 %.

Ze prej smo zapisali, da bodo med drugim tudi osebni dohodki neposredno odvisni

Predviden razvoj posameznih panog

V industriji se je proizvodnja v letu 1963 po fizičnem obsegu povečala za 16,5 %, po vrednosti pa za 25,5 %. Upoštevajoč dinamiko lanskega leta in raznovrstne kvalitete spremembe v strukturi industrijskih zmogljivosti, je napoved za letošnje leto naslednja: obseg proizvodnje povečan za 17,3 %, po vrednosti pa za 16,1 %.

Gibanje proizvodnje v posameznih panogah pa prikazuje naslednja tabela:

Stroka	Indeksi			
	Fizični obseg		Fakturirana real.	
	1963	1964	1963	1964
111 proizvodnja električne energije	109,5	97,6	107,7	102,5
112 proizvodnja in predelava premoga	124,4	108,0	126,0	92,7
117 kovinska industrija	107,3	117,7	118,8	110,8
119 elektroindustrija	142,2	148,3	147,3	157,3
120 kemična industrija	126,9	106,2	136,7	117,4
122 lesna industrija	154,7	111,4	133,2	102,9
123 papirna industrija	104,6	104,4	108,5	108,6
124 tekstilna industrija	132,3	109,1	126,1	113,8
125 industrija usnja in obutve	98,6	115,9	110,5	100,4
127 živilska industrija	114,5	100,1	121,4	104,3
138 raznovrstna industrija	162,0	117,3	94,8	104,7
Skupaj	116,5	117,3	125,5	116,1

KOVINSKA INDUSTRIJA

Litostroj kot najmočnejši predstavnik začenja rekonstruirati jeklolivarno, da bi tako povečal proizvodnjo jeklene litine. V letošnjem letu bodo postavili novo elektropeč in nekatere druge naprave. V letošnjem letu povečuje predvsem proizvodnjo specialnih strojev, črpalk, ladijskih motorjev in avtomobilov, zmanjšuje pa v metalurški proizvodnji in proizvodnji turbin. Na izvoz odpadke približno 25 % proizvodnje.

Unitas: še večja specializacija v proizvodnjo armatur ter kvalitetnejših odlitkov sive litine in barvnih kovin. Avtomontaža: povečanje proizvodnje karoserij in grelnih naprav. Povpraševanje po teh proizvodih že presega njihove zmogljivosti.

ELEKTROINDUSTRIJA

Pridobitev za to panogo bo začetek proizvodnje v novi tovarni elektronskih naprav kombinata Iskre. Po izvedeni rekonstrukciji se bo povečala proizvodnja v tovarni elektroakustičnih naprav v Pržanju in v obratu keramike Tovarne elementov za elektroniko. Tiki povečuje proizvodnjo bojlerjev za 56,4 % in išče tudi možnosti za izvoz. Začenja drugo fazo rekonstrukcije: nabava novih strojev in mehanizacija proizvodnih postopkov. V tej panogi sta predvideni tudi nadaljevanje gradnje tovarne feritov in magnetov ter začetek gradnje signalno-varnostnih naprav.

KEMIČNA INDUSTRIJA

V Farmisu uvajajo nove artikle v proizvodnji izgotovljenih zdravil; v vse večji meri uporablja že lastne polizdelke za proizvodnjo zdravil in preparatov. Tesnilka povečuje proizvodnjo tesnil, medtem ko bo proizvodnja plastičnih mas zaradi rekonstrukcije obrata na približno isti ravni. Color povečuje predvsem proizvodnjo premazov.

LESNA INDUSTRIJA

Podjetji Plutal in Sora sta v minulemu letu izredno povečali proizvodnjo: za 25,2 oziroma za 86,1 %. Zato bo letošnji porast relativno manjši. V letošnjem letu bo zaključena poskusna proizvodnja nove belilnice Tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode v Goričanah.

TEKSTILNA INDUSTRIJA

Za proizvodnjo v tej panogi so predvsem značilne kvalitete spremembe: nadaljnje zmanjševanje uporabe kla-

Na temelju splošnih pogojev in dosedanjega razvoja naše občine določa občinski družbeni plan na uvodnem mestu med drugim tudi naslednje

TEMELJNE NALOGE:

- splošno povečanje proizvodnje in storitev,
- povečanje produktivnosti dela, ekonomičnosti poslovanja n smotrnega vlaganja obratnih sredstev,
- povečanje izvoza zaradi čim večjega priliva deviz,
- boljšo izrabo delovnega časa, uvajanje sodobnih delovnih metod in modernizacija tehnologije zaradi večjega izkorščanja proizvodnih zmogljivosti,
- povečanje gospodarske aktivnosti na podlagi stalnega proučevanja analize stroškov in ustreznega ukrepanja,
- več znanstveno raziskovalne dejavnosti, skrbnih analiz in študija za zagotovitev stabilne rasti poslovne aktivnosti,
- koordiniranje sredstev gospodarskih organizacij, občinskih skladov in bančnih posojil za investicijska vlaganja,
- izpopolnjevanje sistema notranje delitve čistega dohodka zaradi stalne vzpodbude k večji produktivnosti in gospodarski aktivnosti,
- skrbne analitične priprave za prehod na 42-urni delovni teden,
- večji poudarek izobraževanju in strokovnemu spopolnjevanju kadrov,
- večja skrb za razvoj stanovanjskega in komunalnega gospodarjenja, šolstva, kulture, zdravstva in socialnega varstva.

sičnega materiala — bombažne in volnene preje — v prid proizvodov iz svile in sintetičnega materiala. Proizvodnja bombažnih tkanin v Bombažni tkalnici in Tekstilni tovarni Medvode pada za 45 % v korist tkanin iz sintetike. V Tovarni dekorativnih tkanin bodo zgradili nove prostore za tkalnico in izpopolnili strojno opremo, tekstilna tovarna Medvode pa bo nabavila specialne tekstil-

Kmetijstvo

Nove površine v družbeni proizvodnji

Predvsem se bodo v družbeno kmetijsko proizvodnjo vključile nove površine, za katere je bil v minulemu letu izveden arondacijski postopek. Fizični obseg proizvodnje se bo povečal za okoli 12,9 % in temelji predvsem na krepitvi družbenega sektorja. Prav tako močan prispevek k dvigu proizvodnje pa morajo imeti kooperacijski odnosi, predvsem v pitju prašičev, perutnine in deloma telet. Lani sta bili v živinorejski proizvodnji sklenjeni 102 pogodbi, letos pa je predvidenih 150 tovrstnih pogodb.

Gozdarstvo

Predvsem nega gozdov

Povprečna lesna zaloga na hektar znaša 130 m³ za območje zelenelega pasu in 165 m³ za gozdove izven zelenelega pasu. Plan sečnje predvideva 16.100 m³ lesne mase.

Težišče uporabe sredstev gozdnega sklada bo predvsem na negi gozdov, predvsem za nego v prejšnjih letih pogozdenih površin in mladih gozdov, na čiščenju zanemarnjenih gozdov in na redčenju. Pogozdenih bo letos samo 5,5 ha površin, 5 ha gozdov pa bo izpopolnjenih v novimi sadikami. Varstvu gozdov se bo posvečala enaka skrb kot v minulih letih. Novih cest letos ne bo v gradnji; dograjena bo le cesta Podutik—Topol.

Za vzdrževanje gozdov bo izven zelenega pasu porabljenih 17,4 milijona dinarjev, na območju zelenega pasu pa 16,7 milijona dinarjev.

Gradbeništvo

POD LANSKOLETNO RAVNIJO

Vrednost gradbenih storitev bo manjša kot v letu 1963. Skladno s tem se bo zmanjšalo tudi število zaposlenih (za 8,6%). Gradbena podjetja, samo tista, ki imajo sedež na območju občine, pa bodo povečala svojo dejavnost za 4%.

Podjetje Megrad predvideva popolno zaposlitev svojih zmogljivosti in za 18,8% višjo realizacijo kot v letu 1963.

Promet

POVEČAN VOZNI PARK »LJUBLJANA-TRANSPORT«

V medkrajevnem in mestnem prometu »Ljubljana-transport« se bo vozni park povečal za 45 avtobusov in trolejbusov, v tovornem prometu pa za 40 tovornjakov in 25 prikolic. S tem se bo povečala zmogljivost potniških mest za 18,7%, število prepeljanih potnikov pa za 9%. Povečane kapacitete bodo omogočile tudi uvajanje novih avtobusnih linij v medkrajevnem, lokalnem in mestnem prometu.

V bližini občinske hiše bo letos dograjeno novo poslopje pošte.

Trgovina

NOVI LOKALI

Promet v trgovini na drobno se bo povečal za 14,6%, v trgovini na debelo za 5,6% in v zunanji trgovini za 7,2%.

Razmere v trgovini se bodo spremenile in izpopolnile z izgradnjo trgovske hiše ter novimi lokali v blokih B-1 in B-2. Za bližnjo prihodnost pa je mimo prostorov, ki jih že urejamo, predvidena tudi izgradnja novih potrošniških centrov v Vižmarjih, Pržanju, Mednem in Pirničah. Sredstva za financiranje teh investicij: sredstva najemnin pri stanovanjskem skladu in sredstva gospodarskih organizacij Prehrana, Mercator in Veletrgovina.

Pomembno povečanje prometa predvidevata Kurivo-prodaja in Slovenija vino. Podjetje »Slovenija vino« bo predvidoma v prostorih Slovenija avto v Frankopanski

ulici opremilo novo polnilnico. Slovenija avto predvideva gradnjo novih poslovnih prostorov, Jugotehnika bo gradila nove skladišne prostore.

Gostinstvo in turizem

RAZUMNA POLITIKA DO ZASEBNIH GOSTIŠČ

V gostinstvu pa je predvideno povečanje za okoli 20%. Razlogi za tako optimistično napoved: povečanje realne osebne potrošnje, povečani turistični promet, predvsem pa gostinske in hotelske usluge novega hotela Ilirija.

K povečanemu tujskemu

prometu in gostinskim uslugam bodo v veliki meri prispevale manjše rekonstrukcije in izboljšave v mnogih gostinskih obratih. Podpora zasebnim gostiščem, ki upravičeno dopolnjujejo mrežo gostišč pa naj predstavljajo pogoji za adaptacije in modernizacije ob zmanjšanih družbenih dajatvah ter sploh spodbudnejša davčna politika.

Obrt

NEKATERI SERVISI SO PRAVA OBRT

Obrtna dejavnost se bo predvidoma povečala za

13,4%: v družbenem sektorju za 17,3%, v zasebnem pa za 4%.

Za dve večji obrtni podjetji — Agrostroj in Emba — je značilno, da sta razvili pravzaprav že industrijski način proizvodnje. K povečanju obrtnih storitev bodo prispevali tudi obrtni servisi krajevnih skupnosti, ki v sektor družbene obrti niso vključeni. Vendar pa bo treba njihovo delovanje vskladiti z določili novega splošnega zakona o krajevnih skupnostih. Servisi namreč, ki so presegli dejavnost, za katero so bili ustanovljeni, se bodo morali registrirati kot obrtna podjetja.

Stopnjevana skrb za dvig družbene in življenjske ravni

Komunalno gospodarstvo
OBŠIREN PROGRAM REKONSTRUKCIJE CEST

Najprej k stanovanjski izgradnji, saj je stanovanjsko vprašanje eno standardnih vprašanj osebnega standarda občana. Občinski stanovanjski sklad bo v letošnjem letu predvidoma investiral v novogradnje 3,6 milijarde dinarjev. Stanovanja se bodo še naprej razdeljevala po sistemu najboljšega ponudnika z lastno udeležbo oziroma vlagatelja z najdaljšo dobo vlaganja. Izjemoma pa bo sklad financiral oziroma sofinanciral v višini 50% sta-

novanja upokojenim članom ZB, socialno ogroženim družinam in nekaterim drugim izjemnim primerom. Opozoriti je tudi treba, da bo sklad del sredstev od amortizacije stanovanjskih stavb porabil za kredite hišnim svetom, katerim najemnina ne zadošča za večja popravila.

V letošnjem letu bo predvidoma zgrajenih 685 stanovanjskih enot in v zasebnem sektorju 125 stanovanjskih enot.

Kaj pa komunalne investicije?

Za rekonstrukcijo cest bo porabljenih predvidoma 675 milijonov 154.000 dinarjev.

Slabo stanje cest narekuje, da bodo ta dela osrednja komunalna investicija. Zaradi neposredne prizadetosti večine občanov povzete osrednjih del iz tega programa: **rekonstrukcija Celovške ceste med Aleševčovo in Sišensko cesto, dela Vodnikove, Sišenske, Sojerjeve, Podutiške in Steganske ceste; asfaltiranje Gasilske, Scopolijske, Tugomirjeve, Obirske, Ulice Milana Majna, Kavškove in ceste Tacen—Pirniče ter dokončno asfaltiranje hodnikov v Šentvidu. Razen tega bo urejenih več drugih cestniš v Šiški in na medvoškem območju.**

Kanalizacija: Nadaljevali bomo z izgradnjo zbirnih kanalov kot eden izmed pogojev nadaljnje stanovanjske in industrijske izgradnje v občini. Razen tega je na programu ureditev kanalizacije v naselju Rozeta II ter v naselju med Celovško in Vodnikovo cesto, Tržno in cesto Na jami, v Podlimbarski, Podjunski, Bizjanovi in Sojerjevi ulici, na območju naselij Dravljje, Gunclje, Tacen,

Svetje—Medvode, Preska—Medvode, Pod Homom—Medvode, Plešca—Vaše, Studenčice, Zgonika, Prešnic in Šmartno. Za izgradnjo kanalov bo porabljenih predvidoma 234 milijonov dinarjev.

Za izpopolnitev vodovodnega omrežja bo predvidoma porabljenih 89 milijonov dinarjev.

Za »več luči« bo porabljenih 36 milijonov dinarjev. V programu je ureditev javne razsvetljave na Sišenski cesti, Vodnikovi cesti, med listostrojskimi bloki, na Jesenkovi, Knezovi, Malgajevi in Kebetovi ulici, na trgu pred kino Šiška ter na območju naselja Svetje—Medvode. Okrepljena pa bodo tudi svetlobna mesta na območju Dravelj, Šentvida, Vižmarij, Gunclj, Vodice, Hraš, Smednika, Zbilj, Pirnič, Preske, Sore, Rakovnika, Senice, Moš, Valburge in Dvora.

V programu ureditve zelenic pa so naslednja območja: naselje Svetje—Medvode, med Obirsko in Djakovičevo ulico ter na območju Rozeta II. Za ureditev zelenic bo predvidoma porabljenih 24,7 milijona, za **plinsko omrežje** v novih naseljih Rozeta II ter med Tržno ulico in cesto na Jami bo investiranih 19,5 milijona.

Tudi za vzdrževanje komunalnih naprav in objektov so predvidena precejšnja sredstva, tako samo za vzdrževanje cest 56,5 milijona, za čiščenje cest 18 milijonov, za javno razsvetlavo 16 milijonov dinarjev itd.

Za vsa komunalna dela in vzdrževanje komunalnih objektov bomo uporabljali sredstva sklada za urejanje mestnih zemljišč, v katerem se naj bi predvidoma zbralo 1,4 milijarde dinarjev. Seveda je višina sredstev tega sklada odvisna od dohodkov, ti pa so spet odvisni od števila in sredstev investitorjev na območju občine. Razen tega bodo v te namene na razpolago tudi sredstva cestnega sklada in za to predvidena proračunska sredstva.

Družbene službe

Več sredstev za šole

Za to delovno področje je vse bolj značilen prehod od preživelih proračunskih oblik financiranja na financiranje dela po skrbno sestavljenem delovnem programu.

Najprej nekaj besed o **šolstvu in prosveti!** Smo hitro razvijajoča se občina s stalnim, hitrim povečevanjem prebivalstva. To terja pospešeno vlaganje sredstev v izgradnjo novih šol in v adaptacijo starih objektov. Ker je povsod pouk v dveh izmenah, odpade v naši občini komaj 0,9 m² učilnice na učenca, kar je globoko pod normalnim povprečjem. Družbeni plan predvideva v povprečju večja sredstva za vzgojo in izobraževanje, poleg povečanja materialnih izdatkov pa tudi 12% zvišanje osebnih dohodkov.

Proračun sklada za vzgojo in izobraževanje v višini 1.165.721.000 dinarjev predvideva za osnovno dejavnost osnovnih šol 409,8 milijona, za gimnazijo 46,7 milijona, za glasbeno šolo 39 milijonov in za vzgojno varstvene zavode 35,3 milijona. Za investicije za šolstvo in varstvo otrok pa je planiranih 560 milijonov, od tega 350 milijonov za gradnjo nove šole Na jami, 15 milijonov za dograditev šole v Preski itd.

Da bi vsaj malo uspešneje reševali stanovanjsko vprašanje prosvetnih delavcev, je v planu predvideno 15 milijonov za povečanje skladov skupne porabe. V te sklade pa bodo morale seveda tudi šole same vlagati primerna sredstva.

Pivovarna Union

LETO	BRUTO PRODUKT v milijonih	%
1963	120	100
1964	135	112,5
1965	150	125
1966	165	137,5
1967	180	150
1968	195	162,5
1969	210	175
1970	225	187,5
1971	240	200
1972	255	212,5
1973	270	225

LETO	NARODNI DOHODEK v milijonih	%
1963	100	100
1964	110	110
1965	120	120
1966	130	130
1967	140	140
1968	150	150
1969	160	160
1970	170	170
1971	180	180
1972	190	190
1973	200	200

LETO	ŠTEVILO LANSLENIH	%
1963	100	100
1964	105	105
1965	110	110
1966	115	115
1967	120	120
1968	125	125
1969	130	130
1970	135	135
1971	140	140
1972	145	145
1973	150	150

LETO	NARODNI DOHODEK na 1 zaposlenega v milij.	%
1963	100	100
1964	105	105
1965	110	110
1966	115	115
1967	120	120
1968	125	125
1969	130	130
1970	135	135
1971	140	140
1972	145	145
1973	150	150

Eden izmed dokazov uspešnega razvoja naše industrijske proizvodnje, ki pa ni edini, niti osamljen, temveč je podobno v mnogih drugih delovnih skupnostih naše občine